Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 254 (7.343) 1990 йил 5 ноябрь, душанба Баҳоси 3 тийин.

«Правда» саҳифаларида

⊙ Молдова ССЖда вазият кескинлашганлиги муносабати билан ССЖИ Президенти М. С. Горбачев, ССЖИ Олий Кенгаши Раиси А. И. Лукьянов, ССЖИ Вазирлар Кенгаши Раиси Н. И. Рижков 3 ноябрь куни Молдова ССЖ вакиллари билан учрашдилар, деб маълум қилинади СИТА хабарида.

⊙ «Кеча, бугун, эртага» рукуни остида мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар эълон қилинган.

⊙ Рўзноманинг учинчи саҳифасида «Ҳуқуқ-тартибот ва хусусий мулк» сарлавҳали мақола, маданият янгиликлари берилган.

Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг қарори

БУХОРО ВИЛОЯТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СУДЛАРИНИНГ АЪЗОЛАРИНИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ЭТИШ, АЙРИМ ВИЛОЯТЛАР ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СУДЛАРИ РАИСЛАРИНИНГ ЎРИНБОСАРЛАРИ ҲАМДА АЪЗОЛАРИНИ САЙЛАШ ҲАМДА ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИ СУДЛАРИ РАЁСАТЛАРИНИНГ АЪЗОЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳурияти Олий Кенгаши **қарор қилади:**

1. Анатолий Павлович **Крючков** бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Бухоро вилояти судининг аъзоси вазифасидан;

Зиёвиддин Шамсиддинович **Насриддинов** бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Тошкент шаҳар судининг аъзоси, шу суд раёсати аъзоси ва жиноий ишлар бўйича ҳайъат аъзоси вазифаларидан озод этилсин.

2. Мавлуда Исмоиловна **Бозорова** — Бухоро вилояти суди раисининг ўринбосари этиб;

Бўтаёр **Мамадиёров** — Жиззах вилояти суди аъзоси қилиб;

Митанбой **Равшанов** Жиззах вилояти судининг аъзоси этиб;

Алиқул Ғаффорович **Бобоқулов**, Николай Иванович **Шумарин** ва Отаназар Рўзимович **Ёқубов** — Тошкент шаҳар судининг аъзолари этиб сайлансин.

3. Асқарали Қамбаралиевич **Умаров** — Тошкент вилояти суди раёсатининг аъзоси;

Неъмат **Абдуллаев** — Тошкент шаҳар суди раёсатининг аъзоси ва жиноий ишлар бўйича ҳайъатининг аъзоси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг Раиси **М. ИБРОҲИМОВ.**

Тошкент шаҳри,
1990 йил, 31 октябрь.

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ШАРҲЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИНИНГ ЖУМҲУРИЯТ АҲОЛИСИГА, ССЖИ ОЛИЙ КЕНГАШИГА МУРОЖААТНОМАСИ

Азиз ватандошлар!

Муҳтарам оталар ва мўътабар оналар!

Қадрли ака-укалар ва опа-сингиллар!

ССЖИ Олий Кенгашининг ҳурматли аъзолари!

Биз, Ўзбекистонда истиқомат қилувчи юздан ортиқ миллат ва элат вакиллари сайлаган депутатлар тарихимизнинг оғир бурилиш дамларида сизларга мурожаат қиламиз.

Ўзбеклар ва руслар, тожиклар ва белоруслар, қозоқлар ва украинлар, татарлар ва корейслар, қорақалпоқлар ва туркманлар ҳамда бошқа миллат вакилларидан иборат халқ депутатлари жумҳуриятдаги осойишта турмушни ва соғлом маънавий-руҳий вазиятни таъминлаш борасида зиммамизга бениҳоя зўр масъулият юкланганини жуда яхши англаб турибмиз. Ҳозир Ўзбекистонда интизом ва тартибни таъминлаш, барча фуқароларнинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш чоралари кўрилмоқда. Бироқ кейинги вақтларда ваҳима тарқатишга, вазиятни беқарорлаштиришга, турли халқларнинг вакиллари орасида адоват чиқаришга уринаётган кучлар бош кўтараётганлиги бизни қаттиқ ташвишга солмоқда. Бундай кучлар жумҳуриятда ҳам, марказда ҳам бор. Улар вазиятни атайлаб кескинлаштиришга уринмоқдалар, гўё рус тилида сўзлашувчи аҳоли чиқиштирилмаяпти ва Ўзбекистондан оммавий равишда кўчиб кетаяпти, деган гапларни зўр бериб такрорламоқдалар.

Афсуски, бу мавзу кейинги вақтларда баъзи оммавий ахборот воситаларининг саҳифаларидан тушмаяпти. Кўчиб кетишга қутқу солувчи даъватлар юксак минбарлардан ҳам янграй бошлади. ССЖИ Олий Кенгаши, унинг Миллатлар Кенгаши эса бу масалаларга ўз фикрини очиқ билдирмаяпти, аслида бу ҳолни бепарво кузатувчиларга айланиб қоляпти. Биз бундай муносабатларга мутлақо қўшила олмаймиз. Далилларга мурожаат этайлик. Ўзбекистондан кўчиб кетаётганларнинг кўпчилиги рус миллатига мансуб кишилар эмас, балки Сталин қатағонлари йилларида зўрлик билан юртимизга кўчириб келтирилган қрим татарлар, немислар ва бошқа халқларнинг вакилларидир. Уларнинг ўз она юртларига қайтиб кетишлари — умидсизликдан эмас, балки адолатнинг тантанасидан далолатдир. Улар она юртларига қайтадиган кунларни бир умр орзиқиб кутган эдилар.

Фарғона фожиаси содир бўлган 1989 йилда жумҳуриятдан 170 минг киши кўчиб кетди, шундан 24 минги ўзбеклар бўлса, 17,5 минги рус миллатига мансуб кишилар эди.

Гарчи ҳозирги серҳаракат дунёда аҳолининг бир жойдан иккинчи жойга табиий эҳтиёжлар туфайли кўчиб бориши мумкинлигини англасак ҳам, ҳар ҳолда, минглаб одамларнинг иссиқ жойларини ташлаб кўчиб кетишларига бефарқ қарай олмаймиз, албатта. Айниқса, биз одамларнинг қўрқувга тушиб, ёлғон-яшиқ гапларга ишониб, иғволарга учиб, миллатлараро адоват оқибатида кетиб қолишларига қатъиян қаршимиз.

Тарих тақозоси туфайли Ўзбекистон туб аҳоли билан бирга руслар, украинлар, белоруслар, татарлар, арманлар, озарбайжонлар ва бошқа миллат вакилларининг бир неча авлоди учун ҳам она диёр бўлиб келаяпти. Улар диёримиздан инқилобдан аввалроқ макон топганлар. Яна айримлари биринчи беш йилликлар даврида, қолганлар эса — Улуғ Ватан уруши йилларида ўз тақдирларини Ўзбекистон билан чамбарчас боғладилар.

Биз кўп йиллар давомида бир оила фарзандларидек яшаб келдик ва яшаяпмиз, бор бисотимизни ўртада баҳам кўраяпмиз. Халқларимиз дўстлигининг тарихи тоза. Умумий гўшамизга жанжал ва норизолик олиб келадиган гаплар қалбимизга ҳавотирлик солишининг боиси ҳам шунда. Биз ҳамжиҳатлик, сахийлик ва халқларимизнинг бошқа ажойиб фазилатларини бугун ҳар қачонгидан ҳам аълороқ даражада кўз қорачиғимиздек асрамоғимиз лозим. Ҳар бир хонадондаги ва умуман жумҳуриятдаги осойишталик биринчи галда шуларга боғлиқ.

Қадимий маданият ва ажойиб анъаналар соҳиби бўлган ўзбек халқи Ўзбекистонда яшаётган барча миллат ва элатларга бундан буён ҳам зўр ҳурмат билан қарашини биз комил ишонч билан айтамиз. Даҳшатли уруш йилларида жумҳуриятимиз минглаб кўчириб келтирилганларни, шу жумладан, 200 минг етим болани ўз бағрига олганини, уларга оталарча ғамхўрлик ва оналарча меҳрибонлик қилганини эслаш кифоя.

Биз Ўзбекистон бундан буён ҳам мамлакатимизнинг чинакам байналмилалчи жумҳурияти бўлиб қолишига аминмиз. Тошкентда зилзила рўй берган оғир кунларда бутун мамлакат аҳли жумҳуриятимизга ёрдам берганини ва қайта тикланган — Тошкент—халқлар дўстлигининг рамзи бўлиб қолганини ҳам биз ҳеч қачон унутмаймиз.

Бу дўстлик ҳозирги тарихий синов кунларида биз учун айниқса қадрлидир. Шу боисдан ҳам биз қатъий қилиб айтамизки, миллатлараро муносабатларни кескинлаштиришга олиб борадиган миллатчилик ва шовинизмни авж олдириш йўлидаги ҳар қандай уринишлар ва гиж-гижлашлар қонунларимизнинг бутун кучи ва шафқатсизлиги билан даф қилинажакдир.

Азиз ватандошлар! Ўзбеклар, руслар, украинлар белоруслар, қорақалпоқлар, қозоқлар, тожиклар, туркманлар, қирғизлар ва Ўзбекистоннинг йигирма миллионлик аҳолисини ташкил этувчи барча биродарлар! Келинглар, халқларимизнинг бахт-саодати йўлида, Ўзбекистонимизнинг порлоқ келажаги учун ўз сафларимизни янада маҳкамроқ жипслаштирайлик ва куч-ғайратларимизни бирлаштирайлик!

Саховатли диёримизда доимо осойишталик ва тинчлик бўлсин!

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУРИЯТИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ III СЕССИЯСИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

Уй-жой қурилиши — «Оқшом» назоратида

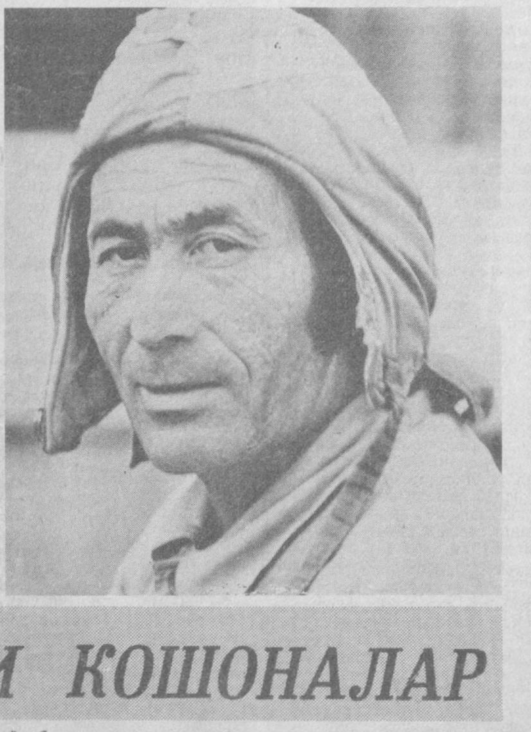

«СЕБЗОР»ДАГИ КОШОНАЛАР

ШУ КУНЛАРДА йўлингиз тушиб шаҳримизнинг «Себзор» даҳасидан ўтиб қолсангиз ҳартуми кўкка бўй чўзиб турган қудратли кранларга кўзингиз тушиб бўлажак кўп қаватли уйларни тиклаётган ҳиммати баланд бунёдкорларнинг ғайрат кўрсатиб ишлаётганликларининг шоҳиди бўласиз. Ҳа, тошкентлик қурувчилар ҳамшаҳарларимизни шинам уй-жой бинолари билан таъминлаш мақсадида қурилишлар кетаётган жойда иш суръатини янада ошириш, сифатни яхшилаш йўлида барча имкониятларни ишга солмоқдалар. 2-уйсозлик комбинатининг 4-тиклаш бошқармаси қурувчилари ҳам ана шундай эзгу мақсадни кўзлаб меҳнат қилаётганлар сирасига кирадилар. Бошқарма бунёдкорларининг фидокорона меҳнати самараси ўлароқ ушбу даҳада кўпгина замонавий ва шинам уй-жойлар қурилиб, биноларнинг калити ҳамшаҳарларимизга топширилди. Шу уйларга кўчиб кирганлар қурувчилар шанига ўзларининг дил сўзларини изҳор этмоқдалар.

Шундай дил сўзларга муяссар бўлган бунёдкорлардан бири 25 йилдан бери қурувчилик касбини оқлаб келаётган Федер Галиулиндир. Чапдаги суратда Сизга ўткир нигоҳларини қадаб турган бу бунёдкор айни шу кунларда илғор бригадага сардорлик қилаяпти. Унинг бригадаси аъзолари турли миллатга мансуб кишилардир. Ўнг томондаги суратда тасвирланган тикловчи Нодир Тожиев ҳам ўзининг бутун ҳаётини бунёдкорлик ишларига бағишлаб келаётган ажойиб заҳматкашлардан биридир.

— Сен бунёд этган уйларда ўзинг билан ёнма-ён яшаётган ҳамшаҳарларингнинг истиқомат қилаётганини кўрганингда беҳад севиниб кетасан киши, — дейди Нодир ака Тожиев. — Уларнинг юздаги севинчни кўрганингда, қалбларидан отилиб чиқаётган миннатдорчилик сўзларини эшитганингда ўз касбингга бўлган муҳаббатинг яна ҳам ортиб кетади. Мен инсонларга уй-жой бунёд этишдек энг саҳоватли ҳунарни бажараётганлигимдан ўзимни бахтиёр деб биламан.

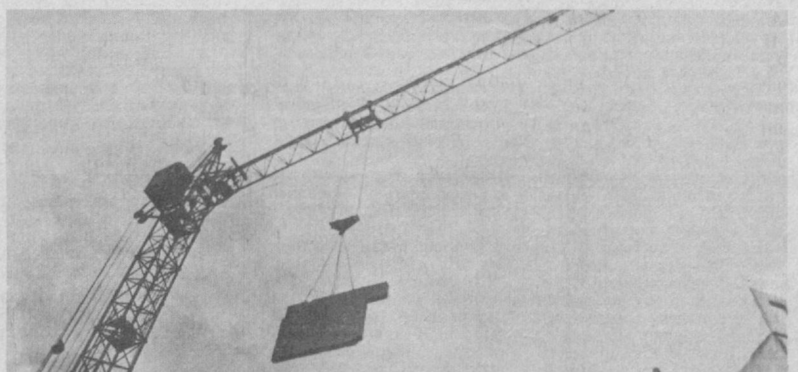

Мухбиримиз Тўлқин Каримов билан Федер Галиулин ва Нодир Тожиев меҳнат қилаётган жойда бўлганимизда, пастдаги суратда тасвирланган қурилиш майдонидаги иш суръати билан танишганимизда бир нарсага амин бўлдик: қурувчилар эзгу мақсадни кўзлаб меҳнат қилишяпти, улар 15 ноябрга қадар янги уйдаги тиклаш ишларини ниҳоясига етказишга қарор қилишган.

Қурилиш майдонидаги шу кунлардаги иш суръати бунёдкорларнинг ўз ваъдаларига вафо қилиш йўлида тинмай изланаётганлигидан, қўлни-қўлга бериб ҳиммат кўрсатиб меҳнат қилаётганликларидан дарак беради. Биз шундай ҳиммати олий кишиларга ишларида муваффақиятлар ёр бўлишига чин дилдан тилакдошмиз.

С. БОТИРОВ.

Тайёрасозлар ҳузурида

⊙ В. П. ЧКАЛОВ номидаги тайёрасозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи ва муҳандис-хизматчилари Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театри билан маданий ҳамкорлик қилиш ҳақида шартнома тузишди.

Яқинда корхона маданият саройида ўтказилган учрашувда ҳар икки жамоа ўз режалари билан ўртоқлашдилар. Шундан сўнг драматург Абдуқаҳҳор Иброҳимов асари асосида тайёрланган «Пуч» спектакли намойиш этилди.

Таниқли санъаткорлардан Толиб Каримов, Ёқуб Аҳмедов ва Рихси Иброҳимовалар талқинида яратилган ажойиб образлар кўпчиликка манзур бўлди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Кўҳна маданий мерос

⊙ ҚАРДОШ туркман диёрида кўпгина қадимий ва кўҳна маданият марказлари бор. Марв туркум ёдгорликлари маданий мерос сифатида кўп йиллик ўтмиш тарихига эга.

Меъморчилик топилмаларга бой бу кўҳна марказ 1995 йилда ўзининг 2500 йиллигини кенг нишонлайди. Бу санага ўзбек тарихчи ва археолог олимлари ҳам тайёргарлик кўрмоқдалар. Тошкент давлат дорилфунуни тарих куллиёти меъморчилик кафедраси жамоасининг юбилейга тараддуди айниқса катта.

Гап шундаки, мазкур кафедра мудири, таниқли олима З. Усмонова ана шу кўҳна ёдгорликларни ўрганиш билан кўпдан бери шуғулланиб келмоқда. Унинг самарали изланишлари туфайли улкан маданият маркази ўтмишига доир муҳим илмий-меъморчилик маълумотлари тўпланди.

Катта маданий тадбир олдидан бу каби тадқиқотлар умумлаштирилиб, уни янги маълумотлар билан бойитиш кўзда тутилди.

А. АЛИЕВ.

Инсон зийнати

⊙ ФРУНЗЕ РАЙОНИДАГИ Калинин номли ўрта мактабда «Одобнома» клуби ташкил этилган эди. Куни кеча клубнинг «Саломлашишга» бағишланган кенгайтирилган давраси бўлиб ўтди. Унда иштирок этган ҳар бир ўқувчи саломлашиш инсоннинг одоби эканига имон келтиришди.

Клуб мутасаддиси М. Зоҳидова ўз шогирдлари ҳақида шундай деди:

— Кейинги пайтда ахлоқ ва одоб масаласи энг асосий мавзу бўлиб қолди. Чунки узоқ йиллар бу борада эътиборсизлик қилиб келинди. Қайта қуриш шароити туфайли унга эътибор кучайди. Кўпчилик таълим-тарбия масканларида бундай клублар иш бошлади. Улар ўқувчиларда одоб, дўстлик, меҳр-оқибат туйғуларини тарбиялайди, ёшларни ор-номусли, имонли бўлишга чорлайди.

Д. САЪДУЛЛАЕВ.

Тажриба дастури

⊙ УМУМТАЪЛИМ мактабларида ўқитилаётган оила этикаси ва руҳияти курси машғулотларининг янада қизиқарли бўлишига эришишга қаратилган тажриба-кузатувлар ўзининг яхши самарасини бермоқда. Бундай педагогик тадбир шаҳримиздаги 98-ўрта мактабда ҳам изчиллик билан олиб борилмоқда.

Икки йилга мўлжалланган тажриба ишлари тахминий ўқув дастури бўйича ташкил этилмоқда. Курс машғулотларини уюштиришнинг аксарият масалалари ўз ифодасини топган мазкур илмий-методик ҳужжатни тайёрлашда Тошкент давлат педагогика илмгоҳи мутахассис олимларининг иштироки катта бўлди.

Олий ўқув юрти болалар руҳияти кафедраси билан мактаб ўртасида тузилган шартномада тажриба-кузатувларни биргаликда олиб бориб, зарур хулосаларни илмий-методик томондан ишлаб чиқиш кўзда тутилди. Шунингдек, ўзаро ҳамкорликда юқори синф ўқувчилари умумий ва ижтимоий руҳияти бўйича ягона дастур ҳам тайёрланди. Унинг юзага келишида Тошкент давлат дорилфунуни вакилларининг ҳам муносиб ҳиссаси қўшилди.

С. ОДИЛОВА.

«Телба аёл» саҳнага чиқади

⊙ ТАНИҚЛИ бастакор Э. Солиҳов ижодида оперетта асарлари етакчи ўрин тутади. У яратган деярли барча саҳна асарлари Тошкент давлат оперетта театри томонидан муваффақиятли постановка қилинган.

Бастакор яқинда яна бир қувноқ мусиқа асарини ёзиб тугатди. Машҳур сўз санъаткори Лопе де Вега қаламига мансуб бўлган «Телба аёл» комедиясига басталанган мусиқа ўз жозибаси ва шўхчанг оҳанглари билан ажралиб туради.

Янги томошани постановка қилиш учун Одесса оперетта театрининг бош режиссёри Ю. Гриншпун Тошкентга таклиф этилди. Мазкур оперетта яқин орада томошабинларга кўрсатилади.

А. ВАЛИЕВ.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳрида Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йиллиги байрам қилиниши тўғрисида

1990 йил 7 ноябрь куни Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йиллик байрами шарафига В. И. Ленин номидаги майдонда Тошкент гарнизони қўшинларининг паради ва Тошкент шаҳри меҳнаткашлари вакилларининг байрам юриши бўлади.

Ҳарбий парад эрталаб соат 10.00 да бошланади.

Байрам юришининг қатнашчилари корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар бўйича йиғилиш пунктларида тўпланиб, белгиланган йўналишлар бўйлаб район колонналарида В. И. Ленин номидаги майдонга йўл оладилар.

Таклиф билети бўлган кишиларни В. И. Ленин номидаги майдонга қўйиш соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхтатилади.

Барча турдаги транспортнинг (махсус рухсатномаси бўлган автомашиналар бундан мустасно) шаҳарнинг марказий қисмида — Навоий, Ф. Энгельс, К. Маркс, Пролетар кўчалари, В. И. Ленин, Ўзбекистон шоҳ кўчалари бўйлаб ҳаракати соат 7.00 да тўхтатилади ва меҳнаткашлар юриши тугаганидан сўнг қайта тикланади.

Тошкент метрополитени 7 ноябрь куни эрталаб соат 6 дан кеч соат 24.00 гача ишлайди. «В. И. Ленин номидаги майдон» станцияси соат 8 дан байрам юриши тугагунга қадар ёпилади.

Шаҳар байрам комиссияси.

ТОШКЕНТ ГАРНИЗОНИ БОШЛИҒИНИНГ БУЙРУҒИ

№ 59

1990 йил 3 ноябрь

Тошкент шаҳри.

«ҚЎШИНЛАРНИНГ 1990 ЙИЛ 7 НОЯБРЬ ПАРАДИ ТЎҒРИСИДА»

§ 1

Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йиллиги шарафига 1990 йил 7 ноябрь соат 10.00 га Тошкент шаҳрининг В. И. Ленин номидаги майдонида Тошкент гарнизони қўшинларининг паради тайинланган.

Парадни Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округининг қўмондони генерал-полковник И. В. Фуженко қабул қилади.

Парадга қўмондонлик қилиш менга топширилган.

§ 2

Қисм командирлари маҳаллий вақт билан соат 9.00 да тизилиб турувчиларни ва қўшинларни тасдиқланган тартибда парадга олиб чиқишсин.

§ 3

Парад ўтаётган вақтда ССЖИ Гарнизон ва қоровуллик хизмати уставининг 14-боби 306-моддасига мувофиқ артиллерия салюти берилсин.

§ 4

Маҳаллий вақт билан соат 20 да Тошкент шаҳрининг белгиланган жойларида менинг буйруғимга мувофиқ байрам мушаклари отилсин.

§ 5

В. И. Ленин номидаги майдонда тартибни сақлаш бўйича умумий раҳбарлик Тошкент гарнизонининг ҳарбий коменданти полковник Б. Д. Мельников зиммасига юклансин.

Тошкент гарнизонининг бошлиғи вазифасини бажарувчи — округ қўшинлари қўмондонининг ўринбосари генерал-майор Е. ГАЙДУКЕВИЧ.

Тошкент гарнизонининг ҳарбий коменданти подполковник Б. МЕЛЬНИКОВ.

Грецияга боришади

⊙ ЧЕТ ЭЛ МАМЛАКАТЛАРИ билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти ташаббуси билан олти ҳамшаҳримиз 5 ноябрдан 12 ноябргача Грецияда бўлишади. Улуғ Октябрь Социалистик инқилобининг 73 йиллиги муносабати билан бу ерда ўтказиладиган тантаналарда Ўзбекистон ССЖ халқ артисти Дилафрўз Жабборова ва хушовоз хонанда Олимжон Орифжоновлар иштирок этишади. Гуруҳда 30 киши бор. Улар қардош жумҳурият вакилларидир.

Футбол

Мавсум якунланди

Келаси йилдан бошлаб олий лига командалари орасида тўп сурадиган «Пахтакор» футболчилари кеча ўз майдонларида биринчи лигадаги сўнгги учрашувни ўтказишди. Олмаотанинг «Қайрат спортчилари билан ҳамма ўйинлар ҳар доим қизғин бўларди. Кечаги учрашув ҳам кўплаб футбол шинавандалари ишончини оқлади. Биринчи бўлимда майдон эгалари рақибларининг дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритишди. Иккинчи бўлимда эса «Пахтакор» дарвозасига икки маротаба 11 метрли жарима тўпи белгиланди. Бундан фақат биринчисини дарвозага аниқ йўналтирган олмаоталик ҳужумчи Кариев иккинчи жарима тўпини кирита олмади. Ўйин 2:1 ҳисобида якунланди.

Владикавказнинг «Спартак» командаси эса бу сафар ҳам ғалабага эришди. Шундай қилиб келаси йилги мавсумдан бошлаб «Спартак», «Пахтакор», «Металлург» командалари олий лигада ўйнаш ҳуқуқини қўлга киритишди.

Нуқтаи назар

ПАРТИЯ ҲИМОЯГА МУҲТОЖМИ?

Бугунги инқилобий ўзгаришлар даврида партияни аввало унинг сафидаги лоқайд, бефарқ кишилардан халос этиш керак. Партия сафларида иккиланувчи, боқибеғамлар, ўз манфаати учун жонбозлар мавжуд экан, у ҳеч қачон ҳужумкорлик кайфиятига эга бўлолмайди, эпчиллик, ишчанликка эга бўла ололмайди. Оқибатда илғор курашчи вазифасини бажаролмай қолади. Очиғини айтганда, ҳозир партиямиз шундай аҳволга тушиб қолди, чамаси. Партия ўзининг улкан аппарати билан, Ўзбекистон аҳолисига тенг келадиган ўз сафидаги коммунистлар билан айрим кишиларнинг кўзига чўкаётган кемани эслатмоқда.

Нималар бўляпти ўзи? Шулар ҳақида ўйлар эканман, яқинда бўлиб ўтган куллиётимиз коммунистларининг очиқ партия йиғилишидаги вазият фикрларимни қамраб олди. Анча вақтгача менга тинчлик бермади. Йиғилиш аҳли маърузачининг «Партиянинг XXVIII съезди ва коммунистларнинг вазифаси, шу билан бирга интизоми ҳақида»ги фикрларини чурқ этмасдан тинглашди. Сўнг, ғалағовур бошланди, сўзга чиқувчилар бир қолипдаги сўзларни, маиший нуқтаи назардан узоқ бўлмаган фикрларни такрорлашди. Йиғилиш охирида эса қарор қабул қилинмади... Коммунистлар олдидаги XXVIII съезд кўрсатмаларидан келиб чиқадиган вазифа уларнинг феъли-атвори партиявий интизоми масаласига кўмилиб кетди. Бошқача ҳам бўлиши мумкин эмас эди. Чунки, партиядагиларнинг ойда бир марта Уставда белгилаб қўйгандек тўпланишлари мушкул бўлиб қолган. Маърузачининг гапига қараганда, ўтган сафар имконият бўлмаганлиги сабабли йиғилиш барбод бўлган. Партия ташкилоти ҳисобида турган 90 нафардан ортиқ КПСС аъзоларининг бор-йўғи 39 нафари қатнашган. Ўзрли қатнашмаганлардан узрсиз қатнашмаганлар кўпчиликни ташкил қилган. Очиқ партия йиғилишида кўпроқ шу масалалар ҳақида гап борди. Лекин ҳеч қандай қарор қабул қилинмади. Бу воқеани эшитиб, ижтимоий фанлар куллиётидаги аҳвол шу бўлса... деб энсаси қотганлар ҳам бўлди.

— Агар аҳвол ўзгармаса, — деди партбюро котиби, профессор Ф. Шарипов ўртаниб, — мен партбюро котиблигидан истеъфога чиқаман. Ўтган сафарги йиғилишни барбод қилганлардан бирортаси чиқиб қандай хулоса чиқариб олганини айтишни ўзига эп кўрмади. Агар бир-икки майда-чуйда сабабларни рўкач қилиб ўзларини оқлаганликларини ҳисобга олмаганда, қайтариб айтаман, ҳеч ким пушаймон емади.

Айрим сўзга чиқувчилар панд-насиҳатдан нарига ўтишмади, бошқалари эса ўзлигини унутган фирқадагиларни инсофга чақиргандек бўлишди. Ўйлаб ўйимга ета олмайман. Ахир партияга кирганда улар ўз қўллари билан ёзган аризаларида «Партия Уставига амал қиламан», деган қатъий қарорга келган эдилар-ку! Энди партия йиғилишига келишни ҳам ўзларига эп кўрмай қолганларни КПСС сафларида ушлаб туриш шунчалик шартмикан. Умуман партия шундай кишиларга муҳтожми? Кишилардаги, айниқса айрим коммунистлардаги бефарқлик, беларволик, қаёқдан пайдо бўлди? Сабабини қидираман, топгандек бўламан ҳам.

Турғунлик йилларида КПСС сафига кириб келишнинг қийин ва осон йўллари мавжуд бўлиб, айримлар тоғаси, поччасининг паноҳида кўтар-кўтар этиб келинарди. Амал поғонасига тезда «лифт» орқали кўтарилардилар. Айрим амалдорларнинг эркатойлари учун ўзига хос зиналар бор эди, илмгоҳ — комсомол — партия.

Шу тариқа ҳукмрон партиянинг ҳукмронлари пайдо бўлди. Уларга эргашиб келганларда тобелик ҳиссиёти барқ урди. Айрим коммунистлар партбюрога котиб бўлдими, тамом: буйруқбозлик билан бошқача фикр қилувчиларни қувғин остига олиш йўлини тутишарди. Ҳа, у пайтларда партия ташкилоти котиби бўлиб қолган бетайинларнинг қанчасини кўрдик, улар ўз манфаатларини ўйлар эдилар. Қолаверса, юқоридагиларнинг, ошна-оғайниларининг қанчадан қанчасини «ишини» битказиб кун кўрардилар. Бундай кишиларнинг мушугини «пишт» деганларни қанчаси танқид остида қоларди. Бир илмий анжуманда КПССнинг XXVII съездида айтилган рақамларга шубҳа билдирган ҳамкасабамиз бир йилнинг ўзида тўрт марта касалхонада ётиб чиқди. Не-не кулфатлар унинг бошига ёғдирилмади. Миллатчи, деб кўришди, сиёсий кўрликда айблашди. Партиядан қувилишига бир нав қолди. Хайриятки, ошкоралик шабадаси минг тўсиқларни қўпориб онгимизни, дилимизни силкитиб ўтди. Ҳозир ўша ҳамкасабамиз ишбоши.

Ҳа, замон ўзгараяпти, одамлар ўзгараяпти. Партиянинг инсонпарвар ғояларини сақлаб қолиш, унинг обрў-эътиборини қайта тиклаш учун кураш кетяпти. Кучлар тарқоқ, қутбларга ажралган. Лекин аросатда юрганлар, ҳали нима бўларкин деб олақараш қилиб юрганлар қанча. Ойда бир марта бўладиган маслакдошлари йиғинига қатнашишдан ўзини четга олган коммунистдан нимани кутса бўлади? Булардан партиянинг ўзини сақлаб қолиш учун курашувчилар чиқишига ҳеч ҳам ишонгинг келмайди. Йиғилишда иштирок этган профессор М. Назаров тўғри гапни айтди:

— Бизга, — деди у, — партиядагиларнинг сони эмас, сифати керак ҳозир. — Бошқача бўлиши мумкин эмас. Мамлакат учун оғир синов даври етиб келди, партиянинг ҳаёт-мамоти ўртага қўйилди. Партия доҳийси В. И. Ленинга тош отиш кундан кунга кучаймоқда, фуқаролар уруши давридаги оғир вазият тақозоси билан — «оқ террор»чиларга, саботажчиларга қарши кураш олиб боришни инқилоб манфаати ўртага қўйган шароитда Лениннинг айтган гапларини, унинг нутқининг у еридан, бу жойидан юлиб олиб, унинг ўзини айблаш учун фойдалана бошладилар. Шу тариқа, халққа, зулм, террор социалистик инқилобнинг руҳидан келиб чиққан, деб Октябрь ғоясига, социализмга, шу билан партияга умумий ишончсизлик муҳитини яратмоқдалар. Худди шундай шароитда бефарқ, аросатда қолганларга партия ҳеч қачон муҳтож бўлмаган. Партия бундайлардан қанчалик тезроқ ўзини озод қилса, шунчалик унинг жанговарлиги ошади, чунки улар на қайта қуришнинг моҳиятига етишди, на партияга садоқатини намоён этишди. Улар партиянинг кетидан оғир юк бўлиб судралиб юришибди...

Айрим коммунистлар эса, қайта қуриш ғоясини ўзларининг маънавий мулкига, мақсадларига айлантириб олишмаганини ҳар қадамда ошкор қилиб қўйишмоқда. Агар, аҳвол шундай қолаверса, «кўза синдирган азиз, сув келтирган хор», бўладику. Ахир, қайта қуриш, ошкоралик ва умуман жамиятни демократлаштириш ғоясини партия ишлаб чиққанлигини, худди шу партия ўзининг ўтмишидаги хатоларини аёвсиз фош этиб, ўз-ўзига танқидни кучайтираётганлигини, қолаверса, жамиятни янгилаш сари интилиб, барча эркеварларга йўл очиб бераётганини унутиб бўладими? Худди шу айрим кимсалар тош отаётган партия социализмнинг инсонпарварлик қирраларини юзага чиқариш учун жаҳон миқёсида янгича тафаккур ижодкорлари бўлиб майдонга чиққанини унутиш ҳақиқатнинг юзига тик боқишдан қочиш билан тенгдир.

Бир лаҳза тасаввур қилайликчи, агар партия ўзини ва иш услубини қайта қурмаганида, ўтмишига танқидий назар билан қарамаганида ошкоралик ҳақида гап бўлиши мумкинмиди? Ўзбекистон ўзининг мустақиллик ҳақидаги декларациясини эълон қилиш у ёқда турсин, бу сўзни тилга олишнинг ўзи бўлмасди. Модомики шундай экан, давримизнинг қадрига етиб, аввало партиядаги ўртоқлар ўзларига талабчанликни оширишлари, қайта қуришнинг, ошкораликнинг курашчиларига айланишлари лозимку!

Бундай иш қўлидан келмаганларни партияда ушлаб туриб бўлмайди. Етар энди панада ётишлар! Юрагингда гапинг, дардинг бўлса одамларга айт, дангал айт. Дардни айтиш учун эса, ҳар бир партиядаги ўртоқ ўзининг синфий нуқтаи назаридангина эмас, балки умуминсоний қадриятлар нуқтаи назаридан ҳам ўрнини аниқлаб олиши керак.

Ўз ўрнини топиб олганларнинг қилаётган ишларини эса, халқ оммасига кўрсатиш, ошкораликнинг имкониятларидан келиб чиқиб кенг ёйиш борасида кўнгилдагидек иш қилинмаётганга ўхшайди. Ўринли савол туғилади: нега партия ўзининг «120 минути»ни телевидение орқали ташкил қилиши мумкин эмас? Кечагина партияга кириб келганлар билан партияни ташлаб кетганларнинг нуқтаи назарларини рўзнома орқали мулоқот тариқасида ошкор қилиш шунчалик оғир бўлса? Шу ҳақда ўйлар эканман, бизда партиявий иш кўп ҳолларда бора-бора секинлашиб бораётгандек кўринаяпти менга. Кўп ҳолларда партиядаги соф, принципиал кучларни қайта бирлаштириб қайта қуриш ғоясини рўёбга чиқаришда марказдан тортиб, бошланғич ташкилотларгача уддабуронлик намоён бўлаётганлигини кўрмаяпмиз. Ҳар соҳада жонбозлик билан ҳаракат қилиш намунасини кўрсатадиган пайтда иккиланиш, мудофаага ўтиш партиямизга хос эмаслигига эътиборни жалб этолмаяпмиз.

Партия ҳимояга муҳтожми? Ҳа, аввало уни лоқайд ва бефарқлардан ҳимоя қилишимиз керак. Қолаверса, унга тош отаётганлардан ҳам. Бошқариладиган бозор иқтисодиёти сиёсатига ўтган шароитда партиянинг кимга кераги бор, у шахсни ишбилармонлик билан, омилкорлик билан иш юритишига ғов бўлади, дегувчилар ҳам орамизда, партия сафида йўқ эмас. Албатта, бозор сиёсатига партиянинг аралашувисиз ҳам ўтиш мумкин. Лекин маслакдошлар, ҳамфикр, ҳамнафаслар бир бўлса, бу иш яхшироқ натижа беради-ку! Шу нуқтаи назардан ҳам партияни ҳимоя қилиш, шу тариқа уни ҳимояга муҳтож партияга эмас, ҳужумкор партияга хос бўлган хусусиятини янада рўёбга чиқариш учун курашиш керак. Лениннинг илғор таълимотига амал қила оладиган партиягина илғор курашчи ролини ўйнайди, деган сўзларининг исботини ҳар қадамда, ҳар жабҳадаги ҳаракатда, курашда кўриб турибмиз.

Н. ҲАСАНОВ,
Тошкент политехника илмгоҳи доценти, Тошкент шаҳар Кенгашининг депутати.

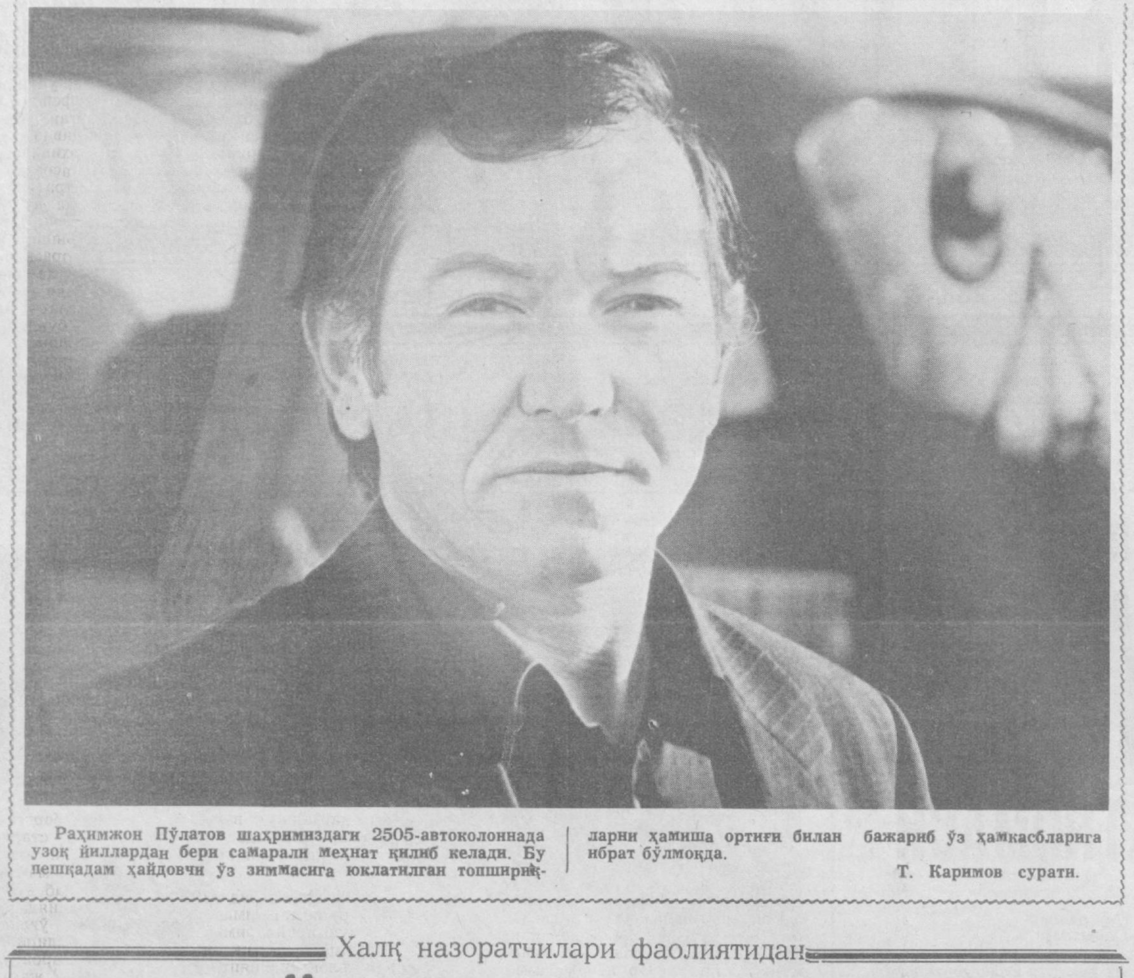

Раҳимжон Пўлатов шаҳримиздаги 2505-автоколоннада узоқ йиллардан бери самарали меҳнат қилиб келади. Бу пешқадам ҳайдовчи ўз зиммасига юклатилган топшириқларни ҳамиша ортиғи билан бажариб ўз ҳамкасбларига ибрат бўлмоқда.

Т. Каримов сурати.

Халқ назоратчилари фаолиятидан

Ўзибўларчилик қачонгача давом этади?

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг халқ назоратчилари КПСС Марказий Комитети ва ССЖИ Вазирлар Кенгашининг транспорт, ёқилғини тежаш, сақлаш ва юк ташишда қўшиб ёзишларга чек қўйиш кераклиги тўғрисидаги қарори юзасидан бир неча бор текширув ўтказдилар. Шунда назоратчилар корхона ишлаб чиқаришларида ва ёрдамчи хўжаликларда қуйидаги камчиликларга дуч келишди.

Корхонанинг Т. Акбаров бошчилик қилаётган автомобиль транспорт жамоасида йўл варақаларига масофани қўшиб ёзишлар, бунинг оқибатида белгиланган ёқилғини ортиқча сарфлашларга йўл қўйилган. Автомашиналарнинг кўпчилигида йўл кўрсатгичи ишламаяпти. Сарф бўладиган ёқилғини ҳисоб қиладиган дафтар йўқлиги кишини таажжубга солади. Текширувчиларнинг аниқлашича белгиланган ёқилғидан ташқари яна 5750 литр ёқилғи ортиқча сарфлаб юборилган.

Иккинчи йигирув-тўқув фабрикасида (директори А. Абдуаҳадов) режадан ташқари 20,8 тонна яроқсиз маҳсулот ишлаб чиқарилган. Фақат йигирув ишлаб чиқаришида шу туфайли 413 минг сўм йўқотилган. 800 килограмм калава ортиқча ишлатилган. Танда ва арқоқдан чиққан чиқинди 75000 сўмни ташкил этди.

Тўқув ишлаб чиқаришида эса 4 тонна қўшимча чиқит тўпланиб қолган. Қисқаси, масъулиятни ҳис қилмаслик, ортиқча сарф-харажатлар туфайли 84000 сўм йўқотилишига олиб келди. Бундай ҳол келиб чиқишининг асосий сабаби — технология қоидаларига риоя этмаслик, сменаларни қабул қилиш ва топшириш кўр-кўрона амалга оширилаётгани, йигирув ишлаб чиқаришидан келтирилаётган калаваларнинг сифати ва оғирлиги талаб даражасида эмаслигида деб топилди.

Пардозлаш фабрикасида (директори С. Валиев) тўрт ишчи қонунга хилоф тарзда қабул қилинган. Ўша ишчиларнинг иш соати бир кунда 4 соатдан ошмаслиги керак эди. Афсуски, уларга 8 соатлик иш куни ёзилган. Натижада 796 сўм қўшимча тўланган.

Ошхоналарни текшириш чоғида ҳам кўпгина салбий иллатлар аниқланди. Тамадди қилгани келган ишчиларнинг ҳақидан уриб қолишлар, сифатсиз тайёрланган таомлар бунинг яққол исботидир.

Уй-жой, коммунал хўжалиги ишларининг ҳам мақтовли томонлари кўринмаяпти. Хўжалик ходимлари таъмирлаш ишлари учун керакли ҳужжатни тузмасдан аввал ишга киришадилар. Кейин эса ҳужжатни тайёрлашади. Баъзан эса қурилишга келтирилган материаллар яроқсиз деб топилиб шахсий уйини таъмирлаш пайида юрган кишиларга ошириб юборилади. Қилинган ишлар назоратда эмас. Бажарилган иш ҳажми аниқланмай туриб, ишчиларга ҳақ ёзилган, яроқсиз деб топилган материаллар ҳажмининг қиймати 12,5 мингни ташкил этди.

Қурилиш-таъмирлаш материалларини чет ташкилотларга тарқатишда ҳам қонунга зид иш қилинган. «Арсенал» ширкатига қурилиш-таъмирлаш материалларини тарқатишда қўшимча 1808 сўм йўқотилган.

Пардозлаш фабрикасида эса қанча бўёқ ва кимёвий ишқорлар ишлатилиши керак деган гапнинг ўзи йўқ. Афтидан бу ерда, меъёр деган нарсага мутлақо эътибор берилмайди. Тайёр газламани ишлаб чиқаришда жами 1077 тонна бўяш ва кимёвий материаллар ортиқча сарфланган.

Таъминот бўлимида ҳам мана бир неча йилдирки, турли навдаги 29867 килограмм калава ўз эгасини кутиб ётибди. Нима учун бу материал шу чоққача бу ерда сақланаяпти, кимга мўлжалланган, бу билан ҳеч кимнинг иши йўқ. Пулга чақса 78,7 минг сўм туради бу калавалар.

Мол жўнатиш бўлимида ҳамон хорижга юбориладиган моллар учун омборхона қурилмаган. Мавжуд омборхона томидан чакка ўтади. Контейнерларга ортилаётган моллар назоратчиларсиз юкланади. Омборхонадаги, маҳсулотлар 1 йилдан то 3 йилгача «эгаси»ни кутиб ётади. Шу давр мобайнида тўпланган газлама 1 миллион 417 минг газчўпни ташкил этди.

Пардозлаш фабрикаси режадан ташқари ўлчамли ва тортимли лахтак ишлаб чиқаргани туфайли 11 миллион сўм йўқотди. Бўяш ва кимёвий ишқорларнинг ортиқча сарфи 931000 сўм йўқотилишига олиб келди. Бунинг устига 423,4 минг сўмлик тойлаш материалларининг яроқсиз деб топилганини қандай тушуниш керак?

Корхона темир йўл хўжалигида ташилмаган 371 тонна юк қўшиб ёзилган.

Йигирув-ип фабрикаси (директори Ж. Есауленко) тайёр маҳсулотни чиқитга ҳаддан ташқари кўп чиқаргани учун 482,8 минг сўмдан айрилди.

Учинчи йигирув ишлаб чиқариши хом сурпнинг нави пасайтирилгани ва вақтида истеъмолчига етказиб бермаганлиги учун 433,3 минг сўм жарима тўлашга мажбур бўлди. Яроқсиз деб орқага қайтарилган маҳсулот учун тағин 184,9 минг сўм тўлашга тўғри келди. Шунингдек калавани тойлашда банд бўлган ишчиларга 2,9 минг сўм қўшиб ёзилгани фош бўлди, 27000 сўмдан ортиқ маблағ ёрдамчи материаллар учун сарф этилган.

Афсуски, кўп ҳолларда текширув натижаси ижобий ҳал этилмайди. Кўпгина раҳбарлар ваъдадан нарига ўтишмайди. Хўш, бу ҳол қачонгача давом этади?

Б. ОРИПОВ,
кўп нусхали «Тўқимачилар овози» рўзномасининг муҳаррири.

Жумҳурият янгиликлари

⊙ ҚАШҚАДАРЁ вилоятидаги жамоат ташкилотлари делегацияси Қозоғистоннинг Манғишлоқ ярим оролидаги юртдош ҳарбий хизматчилар ҳузурига меҳмонга борди. Делегация таркибида ҳарбий комиссариат ходимлари, маданият арбоблари, меҳнат ветеранлари бор. Қашқадарёликларнинг бошқа бир гуруҳи қўшни Туркманистонга жўнаб кетди. Меҳмонларнинг нияти юртдош аскарлар ҳаёти ва маиший турмуши билан яқинроқ танишиш, қариндош-уруғлар ва ёр-биродарларнинг совғаларини, она тилидаги китобларни топширишдир. Бешкент шаҳри ва Қарши педагогика илмгоҳининг бадиий ҳаваскорлик жамоалари махсус концерт программалари тайёрлашди. Жамоатчилик вакилларининг ўзбекистонлик аскарлар ҳузурига ташриф буюриб туриши яхши анъанага айланди.

⊙ ФАРҒОНА вилоят марказида «Фарғона маданиятини тиклаш» уюшмаси таш кил этилди. «Билим» жамиятининг вилоят ташкилоти билан ўлкашунослар вилоят жамияти унинг муассислари бўлишди. Уюшманинг вазифалари ўлка тарихий-маданий меросини ўрганишга, вилоят ҳудудида яшовчи барча миллат ва элатларнинг она тилини, маданияти ва анъаналарини тиклашга ёрдам беришдан, улар манфаатларини ҳимоя қилишдан иборат. Янги ташкилотнинг истиқбол учун мўлжалланган режаларида юридик маслаҳатлар таъсис этиш, таниқли кишилар билан учрашувлар ўтказиш, ўз матбуот нашрини чиқариш кўзда тутилган.

⊙ АНДИЖОНДАГИ «Мажнунтол» универмаги дастлабки харидорларни кутиб олди. Бу кенг ва ёруғ бинони «Узторгстрой» трестининг маҳаллий 3-қурилиш-монтаж бошқармаси якка тартибда тайёрланган лойиҳа асосида бунёд этган.

Бу ерда тикувчилик ва трикотаж буюмлар, дала ҳовли эгалари, ижарачилар, ширкатчилар учун моллар сотилмоқда. Ўзбекистондаги ва бошқа иттифоқдош жумҳуриятлардаги саноат ҳамда савдо корхоналари билан тузилган шартномалар натижасида дўкон ходимлари бу ерда моллар хилма-хил бўлишига эришдилар.

Бу ерда анъанавий бўлимлардан ташқари харидорлар буюртмасини қабул қилиш хизмати ҳам мавжуд. «Мажнунтол» ҳар кварталда вилоят маркази аҳолиси ҳамда меҳмонларга чорак миллион сўмлик хизмат кўрсатди.

(ЎзТАГ).

Урта Осиё илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик озиқ-овқат саноати институтида ўз касбининг устаси бўлган мутахассислар кўплаб ишлашади. Ушбу суратда сиз улардан химия фанлари номзоди Х. Орифхўжаев ва Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ихтирочи А. Юсуповларни янги лойиҳа муҳокамаси устида кўриб турибсиз.

Ҳ. Солиҳов сурати.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

⊙ ПРАГА.

ҲОЗИР Чехословакияга хавф солаётган душман йўқ, деди бу ерда журналистлар билан бўлган суҳбатда ЧСФР Мудофаа министрининг ўринбосари Антонин Рашек. У янги мудофаа доктринаси концепциясини журналистларга тушунтириб берди. У қўшинларни мамлакат ҳудудида бир текис жойлаштириш зарурлигини таъкидлади. Чехия, Моравия ва Словакия вилоятларининг ҳарбий бошқармаларини тузиш мўлжалланмоқда. Ҳарбий ҳаво кучлари ва осмон ҳужумидан мудофаа кучлари федерал органлар ихтиёрида бўлади.

Рашек армия муаммолари хусусида октябрь ойида ўтказилган социология тадқиқотларининг натижалари билан мухбирларни таништириб, саволларга жавоб берган кишиларнинг фақат 18 фоизи ЧСФРга ҳарбий ҳужум эҳтимолидан хавфсирамоқда, 78 фоизи бундан чўчимаяпти, деб таъкидлади.

⊙ ПАРИЖ

Франция Президенти Франсуа Миттеран бу ерга уч кунга расмий ташриф буюрган Исроил ташқи ишлар вазири Давид Левини қабул қилар экан, яна Яқин Шарққа бағишланган халқаро конференция чақирилишини ёқлаб гапирди. Франс Пресс агентлигининг Елисей саройи вакили сўзларига асосланиб хабар қилишича, Франция давлатининг бошлиғи Исроил вазири билан суҳбатда Яқин Шарқдаги аҳволни бартараф этиш мана шу нусхасининг афзаллиги аввало шундан иборатки, у барча манфаатдор томонларнинг бирга тўпланиб, мавжуд муаммоларни биргаликда муҳокама қилишига» имконият беради, деб таъкидлади.

⊙ ВАШИНГТОН.

ҲИНДУ ақидапарастлари Ҳиндистоннинг Айодхья шаҳридаги мачит ўрнида ибодатхона қуришга уринаётганликлари муносабати билан мамлакат пойтахти — Даккада кескинлик кучайиб бораётганлиги сабабли унинг кўҳна ноҳияларида Бангладеш ҳукумати комендантлик соати жорий қилди.

Бангладеш аҳолисининг тахминан 84 фоизи — мусулмонлар, 12 фоизи — ҳиндулардир.

Бир гуруҳ намойишчилар шаҳарнинг кўҳна даҳаларидаги ҳиндулар ибодатхонасига ўт қўйишга уринганларидан кейин Даккада комендантлик соати жорий қилинди. Полиция ўт қўйилишининг олдини олишга муваффақ бўлди.

⊙ ОТТАВА

КАНАДА ҳукумати фармойиш чиқариб, Канада компанияларига Куба билан савдони тақиқлаш тўғрисидаги Америка қонунларини писанд қилмасликни буюрди. Бу ўринда гап флоридалик конгрессмен Конни Мэкканинг қонун лойиҳаси ҳақида бормоқда. Шу қонун лойиҳасига мувофиқ Америка компанияларининг бошқа мамлакатлардаги шохобчаларининг Куба билан савдо-сотиқ алоқалари қонунга хилоф, деб эълон қилинади. Мазкур қонун лойиҳасини АҚШ конгрессининг иккала палатаси маъқуллади ва энди президентнинг имзо чекишигина қолди. Шундан кейин қонун лойиҳаси кучга киради.

⊙ ҚОҲИРА.

МЕНА агентлигининг хабар қилишича, гўё Қувайт билан АҚШ Ироққа қарши биргаликда фитна қилишни режалаштирган эди, деб Бағдод қилган даъволарни Қувайт ҳукумати рад этди.

Қувайт бош вазирининг ўринбосари, ташқи ишлар вазири Шайх Сабоҳ ал Аҳмад ас-Сабоҳнинг БМТ бош котиби номига йўллаган мактубида бундай даъволар «ҳеч асоссиз уйдирма ва бўҳтон» деб таърифланади. Шундай баёнотлар ёрдамида Ироқ ўз тажовузкорлигини кечикиб бўлса ҳам оқлашга уринмоқда, деб таъкидлади Қувайт вазири.

Бағдод Қувайт ҳудудига ўз даъволарининг ҳақлигини исботлаш учун Қувайтда босиб олган тарихий ҳужжатларни ва Қувайт ҳудудининг ҳақиқий хариталарини йўқ қилиб ташлади, деди Қувайт ташқи ишлар вазири.

(ТАСС).

● ЧСФР, Чехословакиянинг заргарлик ва зийнат буюмларини жаҳоннинг кўпгина мамлакатларидаги хотин-қизлар бажонидил тақишади. Оламга машҳур «Яблонекс» бирлашмасининг маҳсулотлари шулар жумласидандир.

СУРАТДА: мана бундай тожда ҳар қандай аёл чинакам маликаларга айланади.

ЧТК—СИТА сурати.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

Санъатнинг сеҳрли олами

Эрон дурдоналари

ШУ кунларда Ўзбекистон ССЖ Давлат санъат музейида Эрон санъатига бағишланган кўргазма намойиш қилиняпти. Кўргазмада 100 дан ортиқ полотнолар бўлиб, улар асосан XIV—XX аср Эрон санъат усталари томонидан яратилган. Бу асарлар асосан Ўзбекистон ССЖ Давлат санъат музейи ҳамда Москвадаги Шарқ халқлари музейи хазиналаридандир.

Маълумки, Эрон санъатининг ривожланиш даври бир неча минг йилларга тўғри келади. Кўргазмада миниатюра, кандакорлик, ранг-тасвир, гиламдўзлик, лакдан ишланган буюмлар ҳамда гул босилган тўқималарни кўриш мумкин.

Миниатюра асосан Эрон халқи орасида жуда кенг тарқалган санъат турларидан биридир. Унинг гуллаб-яшнаш даври асосан XIV—XV асрларга тўғри келади. Миниатюра санъати аввал фақат қўл ёзмаларни безаш учун қўлланилган. XVI асрдан бошлаб алоҳида варақаларга чизилиб сақланган. Кўргазмадаги «Жанг саҳнаси, «Икки ўспирин», «Дам олиш» «Рустам ва оқ дев», «Аёл», «Ўспирин» каби XIX аср миниатюралари ниҳоятда санъаткорона ишланиб, портрет ва манзаралар жуда уйғун рангларда ифода этилган.

Кандакорлик асосан шарқ халқлари орасида жуда кенг тарқалган санъат турларидандир. Эрон халқи усталари томонидан яратилган исириқдонлар, гулдонлар, лаганлар, сув идишлари, сандиқчалар, қутичаларни кўрган киши уларнинг ниҳоятда дид билан ишланганлигига ва нақшларнинг турли-туман мазмунларга бойлигига қойил қолади. Кўргазмада сополдан ясалган уй-рўзғор буюмларию, сарой, мачит деворларини безатиш учун қўлланилган кошинкор бўлакчалар ҳам шу давр усталарининг ноёб асарлари ўрнидан жой олган.

Маълумки, Эрон халқи ўзининг газламалари билан ҳам бутун дунёга танилган. Кўргазмада бир нечта тўқималар ва Эрон гиламлари турли хилдаги нозик безаклари ва композициясининг ниҳоятда мураккаблиги билан томошабинни мафтун этади. Тўқима ва гиламлар учун Эрон усталари энг табиий рангларни қўллаганлар. Лак билан безатилган турли хил санъат асарлари ҳам кўргазмага қўйилган.

Хуллас, бу ердаги барча асарлар билан чуқурроқ танишган киши Эрон усталари томонидан яратилган ноёб дурдоналарни кўриб, ижодкорларига беихтиёр тасаннолар айтади.

Б. РАҲИМОВА,
Ўзбекистон ССЖ Давлат санъат музейининг кўргазмалар бўлими мудири.

Обуна—91:

ШАРҚНИНГ ЮЛДУЗЛАРИ КЎП...

АЗИЗЛАР, келгуси йил севимли ойномангиз — «Шарқ юлдузи»нинг 60 йиллик тўйи жумҳуриятимизда кенг нишонланади. Ҳозирдан бошлабоқ шаҳар ва қишлоқларда «Шарқ юлдузи» кунлари ўтказилмоқда.

Мазкур ойномани адабиётимиз кўзгуси деймиз. Ойнома тахламларини варақлаб кўрсангиз, «Шарқ юлдузи» фақат адабиётнинг эмас, халқимиз босиб ўтган нотекис ва машаққатли ҳаётнинг ҳам кўзгуси бўлганига имон келтирасиз. Ҳақиқий маънавий бойлигимизга айланиб қолган классик романлар билан бирга «халқлар отаси»ни «ким ошди» мусобақаси билан мадҳ этувчи шеърлар, бадиий бақувват достонлар билан бирга Қодирий, Чўлпон, Фитрат каби асил ижодкорларнинг тирноғи орасидан кир излаб ёзилган туҳматга тўлиқ «сиёсий тус берувчи» мақолалар, уруш машаққатларини ҳалол тасвирловчи асарлар билан бирга «конфликтсизлик назарияси» руҳида ёзилган тиш-тирноқсиз нарсалар... Буларнинг ҳаммаси «Шарқ юлдузи»да босилган. Ҳа, ойнома чиндан ҳам ҳаёт кўзгуси бўлиб келди.

Ойномамизда рўй бераётган ўзгаришларни ўзингиз кўриб турибсиз. Буларнинг барчаси, энг аввало, ҳаётимизда амалга оширилаётган қайта қуриш ва ошкоралик туфайли бўляпти. Тасаввур қилинг: борингки, уч йил аввал ҳам Қуръони каримнинг ўзбекча таржимаси ойномада босилади десангиз, айрим «эҳтиёткор» ўртоқлар ёки «жанговар худосиз»ларнинг имони (агар имоннинг ўзи бўлса) бир газ сапчиб тушган бўлур эди. «Кеча ва кундуз» романи, «Темур тузуклари» асари, «Қайта қуриш ва тарихий мерос», «Тарихнинг оқ доғлари», «Тарихимиздан лавҳалар» умумсарлавҳалари остида босилган мақолалар, ёш, истеъдодли шоир ва носирларнинг бир қадар аччиқ, аммо ҳаққоний, бадиий бақувват шеърлари, достонлари, роман, қисса ва ҳикоялари ойномада бежиз эълон қилинаётгани йўқ. Ёки сўнгги бир мисол. Таниқли олим Ҳ. Зиёевнинг «Чоризм истилоси» мақоласи юзасидан муҳарририятга кўплаб хатлар келди. Гап шундаки, биз юз йилнинг нарисидаги фожиали тарихимизни нуқул ёлғон тасвирлаганмиз. Аввал «Туркистон чор Россияси томонидан босиб олинди», деб ростини ёзишган. Кейинроқ «Ўрта Осиёнинг Россияга ихтиёрий қўшилиши» деган ғирт ёлғон фикр ҳукмрон бўлган. Савол туғилади: Ўрта Осиё Россияга ихтиёрий қўшилган бўлса, нега ўн минглаб маҳаллий халқ вакиллари жанг майдонида, қўлида қурол билан ҳалок бўлди? Нима учун Скоблев, Черняев... сингари босқинчи қўмондонлар ҳатто тинч аҳолини ҳам қатағон қилди? Тарихни сохталаштириш ўз «самара»сини берди. Болаларимиз алгебра фанининг отаси Хоразмийдан кўра, Ер билан Ой ўртасидаги масофани бундан минг йил илгари аниқ ҳисоблаган Берунийдан кўра Ньютон ёки Ломоносовни, Маҳмуд Таробийдан кўра Хмельницкийни, Амир Темурдан кўра Иван Грозныйни, Бобурдан кўра Петр биринчини яхшироқ билади. Албатта, ўқувчи дунё тарихини қанча яхши билса, шунча фойда. Бироқ у, аввало, ўз тарихини билмоғи шарт.

Бу гапларни фақат қаламкаш сифатидагина эмас, ойнома бош муҳаррири сифатида ҳам таъкидлаётганимнинг сабаби бор. Баъзи бир «эҳтиёткор», аниқроғи «сиёсий ҳушёр» «дўстларимиз» (шахсга сиғиниш йиллари бўлса, бундайлардан ҳақиқий хабаркашлар чиқиши аниқ эди) «Шарқ юлдузи» ўтмиш тарихга кўп эътибор бермаяптими?» дегандек шубҳа билдиришмоқда. Муҳаррир сифатида, таҳрир ҳайъати, муҳарририят хизматчиларига, Ёзувчилар уюшмасига, қолаверса, кенг жамоатчиликка ва, ниҳоят, замоннинг адолатли талабига суянган ҳолда аниқ-равшан айтишим мумкин. Етмиш йил аждодларимиз яратган маънавий, тарихий, маданий, илмий, адабий хазинани тепкилаб, ўзи ўтирган дарахт шохини ўзи арралаган тентакка ўхшаб яшаганимиз етар! Жаҳон маданиятини, совет ва чет эл маданиятини, адабиётини, ёдгорликларини чуқур ҳурмат қилган, уларни мунтазам тарғиб этган ҳолда ўз меросимизга ҳам эҳтиром билан қарайдиган вақт етди. Шу боисдан ойнома халқимиз меросига кенг ўрин берилаверади.

Ойномамиз саҳифаларида 1991 йилда ҳам Қуръон таржимаси босилади. Кўп муштарийларимиз нима учун таржима бунчалик секин, оз миқдорда эълон қилиняпти, деб сўрашяпти. Илтимос, бизни тўғри тушунинглар. Қуръон саргузашт роман эмас. Бир ўтиришда таржима қилиб ташлаб бўлмайди. Иш имкон борича пухта қилиниши керак. Асосий таржимонимиз Алоуддин Мансур ҳам, таржимани синчиклаб кўздан кечираётган махсус таҳрир ҳайъати ҳам шуни истайди.

Модомики гап маданий меросимиз устида борар экан, келгуси йили Имом Исмоил Бухорийнинг машҳур «Ҳадис»ларини ҳам эълон қилишни режалаштириб қўйганмиз. Шарофиддин али-Яздийнинг «Зафарнома», Насириддин Рабғузийнинг «Қиссаул анбиё», Мирзо Улуғбекнинг «Тўрт улус тарихи», шунингдек, ўз вақтида «диний-мистик» шоирлар деб ноҳақ қораланган шоирлар ижодидан намуналар берилади.

«Тарихимиздан лавҳалар» умумсарлавҳаси остида эса машҳур рус олими В. Бартольднинг «Мўғуллар даврида Туркистон», Фозилбекнинг «Дукчи эшон» асарлари босилади. (Ҳозир Фарғона водийсида Дукчи эшон исмли катта шахс қисматини биладиган кексалар қолганми-йўқми, буниси қоронғи. Аммо Дукчи эшон қўзғолони бир ёқлама, қоралаб кўрсатилган тарихий «асарлар» бўҳтон эканлиги энди исботланяпти).

Шундай қилиб, узоқ-яқин ўтмиш ҳақидаги ҳақиқатни эълон қилиш ойномамизнинг бир йўналиши, Октябрь инқилобидан кейинги фуқаролар уруши тарихи ҳам чалкаш. Бу даврни ойдинлаштириш учун ойномада талай мақолалар босилади. «Тарихнинг оқ доғлари» рукуни остида «халқ душмани» деб қатағон қилинган адиб ва шоирлар, олим ва мунаққидлар қисмати, уларнинг асарлари ҳақида батафсил, ҳужжатлар билан асосланган ҳикоялар бериб борилади. Давлат Хавфсизлиги Қўмитаси архивларидан олинган ҳужжатлар асосида А. Қодирий, Чўлпон, Фитрат, Усмон Носир, Элбек, Шайхзода ва бошқалар қисмати ҳақида ёзилган мақолалар Сизни қизиқтиришига ишонамиз. 30—55-йиллар орасида давом этган қирғинбарот ҳақида ёзмасак бўлмайди. Негаки, ўша кунларни қўмсайдиганлар ҳалиям йўқ эмас. Ақалли бундан беш йил илгари «ўзбек иши» деган ҳаром иборани ўйлаб топган кимсалар минглаб одамларни қамоққа тиққани, чидаб бўлмайдиган азоб-уқубатларга гирифтор қилиб, пул, олтин талаб қилгани бор гап. Бу «иш ижодкорлари» сталинчилик замонининг ворислари эмасми? Ўзбек халқини бутун мамлакатга, бутун дунёга қоралаб кўрсатган шулар эмасми? Армияда хизмат қилаётган соппа-соғ ўғлининг ўқ тешган, бўғиб ўлдирилган, пичоқланган, калтак зарбидан танимас даражага келган жасадини кутиб олаётган оилалар йўқми? Бу хунрезликнинг бош сабабчилари меҳнаткаш ва содда ўзбек халқини рўйи жаҳонга шумшук кўрсатган «ўзбек иши» ижодкорлари ва бу «иш»ни достон қилган марказий матбуотдаги ҳамкасбларимиз эмасми?

Янги йилда «Шарқ юлдузи»да «Адолат қилинг», деган янги умумсарлавҳа очилади. «Ўзбек иши» баҳонасида қамоқларда ноҳақ азоб чекканлар, армияда камситилганлар кўрган-кечирганларини ёзиб юборишлари мумкин.

Бироқ бу ҳодисаларнинг ҳар бири аниқ далиллар билан исботланмоғи лозим. Акс ҳолда «қилни қирқ ёрадиган» ҳуқуқшунослар арзимаган гапга ёпишиб олиб, ишни бутунлай тескарига буриб юбориши мумкин.

Ва, ниҳоят, «Шарқ юлдузи»да ўзбек совет ва жаҳон ижодкорларининг энг яхши, замонавий асарларига кенг ўрин ажратилади. Мирмуҳсиннинг «Илон ўчи», Саид Аҳмаднинг «Бадбахт дала тутқинлари» (50-йиллар қамоқхоналари ҳақида), Худойберди Тўхтабоевнинг «Мунгли кўзлар», Мурод Мансуровнинг «Гуноҳи азим», Саъдулла Сиёевнинг «Туркистонлик авлиё» романлари, Одил Ёқубовнинг «Ҳақгўй», Фарҳод Мусажоновнинг «Мунгли созим» қиссалари эълон қилинади. Таниқли қозоқ шоири Ўлжас Сулаймоннинг турғунлик йиллари қораланган, чуқур илм билан ёзилган «Азия» китобини ҳам ёритиш ниятидамиз, Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов, Ҳалима Худойбердиева, Гулчеҳра Нуриллаева, Усмон Азим, Шавкат Раҳмон, Усмон Қўчқорларнинг янги туркумлари босилади. Эркин Самандарнинг «Аждодлар қиличи», Эшқобил Шукурнинг «Ибтидо хатоси» достонлари, халқ оғзаки ижоди намуналаридан Аҳмад Матназар ўғли айтган «Қирқ минг» достони устида муҳарририятда иш жараёни бошланган. Устоз адиб ва шоирларимиздан тортиб Мурод Муҳаммаддўст, Эркин Аъзамов, Хайриддин Султонов, Эмин Усмонов, Хуршид Дўстмуҳаммад сингари элга танилган адибларгача, талабалардан тортиб мактаб ўқувчиларигача — ҳамма истеъдодларга ойномада кенг ўрин берилади. Анъанавий «Булоқ кўз очди» рукуни ҳар сонда давом этади.

Маълумки, янги йилда ҳазрат Алишер Навоий таваллудига 550 йил тўлади. Шу муносабат билан буюк бобомиз ижодига оид тадқиқотларни, Навоий ғазалларига боғланган муҳаммасларни «Навоий гулшани» сирасида йил бўйи бериб борамиз.

Танқид ва адабиётшунослик бўлимида етакчи ва истеъдодли ёш мунаққидларнинг мақолалари мунтазам босилади, адабий жараённинг ҳозирги аҳволи ва муаммолари ҳақида одатдагидек кескин публицистик чиқишлар бўлади. Бозор иқтисодиёти, миллий кадрлар тайёрлаш, атроф-муҳитни асраш, қишлоқ хўжалигида мавжуд чалкаш масалалар ҳақида, ижтимоий ҳаётнинг паст-баландликлари, имон-эътиқод, одоб-ахлоқ тўғрисида қатор мақолалар эълон қилинади.

Азиз дўстлар! Минг истиҳола билан бир нарсани таъкидлашга тўғри келади: 1991 йилдан «Шарқ юлдузи»нинг баҳоси икки ҳисса ошди. Муштарийлар обуна учун энди 24 сўм тўлаши керак. Тўғри тушунинглар: бу — муҳарририят ижодкорларининг хоҳишидан келиб чиққани йўқ. Қоғоз, бўёқ, босмахона, техника жиҳозлари, алоқа ходимлари, «Союзпечать» хизматчиларига ажратилган харажатларнинг ошиши шунга сабаб бўлди.

Эътироф этиш керакки, оддий ишчи, хизматчи, деҳқон ёки илмгоҳ талабаси учун бу кичкина маблағ эмас. Лекин 1990 йилда кўп жойларда «Шарқ юлдузи»ни бир неча ҳисса қимматга сотиб олганингиз ҳақида Сизлардан келган хатлар ҳам оз эмас. Ўйлаймизки, севимли ойномангиз қимматроқ бўлиб қолгани Сизларни ранжитмайди.

Бошда айтганимиздек, келаси йил «Шарқ юлдузи» 60 ёшга тўлади. Маданий ҳаётимиздаги ушбу воқеани нишонлаш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети махсус Қарор қабул қилганлиги бизни ниҳоятда қувонтирди. Жумҳуриятимиз партия ва ҳукумати раҳбариятининг эътиборига яраша, Сиз — азиз муштарийларимизнинг меҳр-муҳаббатига яраша биз ҳам ойномамизда Сизларни ҳаяжонга соладиган етук ва ҳаққоний асарлар бериб боришга ваъда қиламиз.

Биласиз, «Шарқ юлдузи»га обуна ЧЕКЛАНМАГАН миқдорда қабул қилинади. Бироқ бу йил тартиб ўзгарди. Обуна йил охиригача давом этади. Бундан ташқари ойномамиз чакана савдога кам чиқарилади. Шу боисдан ойномага тезроқ муштарий бўлишингизни умид қиламиз.

Ўткир ҲОШИМОВ,
«Шарқ юлдузи» ойномаси бош муҳаррири.

Меросга муносабат

ҲЕЧДАН КЎРА, КЕЧ

ҲАММАМИЗ Алишер Навоийни буюк ўзбек мутафаккири, жаҳонга машҳур сиймо сифатида улуғлаб келамиз. Фикримнинг далили шуки шу кунларда буюк мутафаккир таваллудининг 550 йиллигини нишонлашга катта ҳозирлик кўрилмоқда.

Аммо минг афсуски, Навоийга билдирилган эҳтиром бир масалада етарли даражада ўрнига тушмаган. Агар шу хато юбилей йилида тузатилса, олижаноб иш қилинган бўлур эди. Муддаога ўтай: В. И. Ленин номидаги Тошкент метрополитенида «Алишер Навоий» станцияси бўлиб, у жуда юксак бадиий дид билан, эстетик завқ оладиган қилиб ишланган. Метро йўналишининг ҳар икки томонидаги деворга Навоийнинг машҳур «Хамса»сидан чиройли лавҳалар берилган. Бу, яхши. Бироқ девордаги тасвир мазмунидан «Хамса» тўрт достондан иборат бўлиб қолган. Чунки ҳар икки томондаги деворда иккитадан, жами 4 та достоннинг номига тасвир берилган, холос. Буюк бобомизга бу ниҳоятда ҳурматсизликдир. Бироқ хатони ҳали ҳам тузатиш кеч эмас. Деворнинг бир томонига уч достон тасвирини, иккинчи, яъни қарама-қарши деворга икки достон тасвирини бериш мумкин. Бинобарин, бир томонга фақат ўша бир достон «Ҳайратул-аброр» тасвирини чизиш кифоя. Мен буни жуда катта аҳамиятга молик, адабиётимиз, маданий меросимиз обрўйига даҳлдор муҳим масала, деб ҳисоблайман.

Ахир, Тошкент «Шарқнинг дарвозаси». Бу ерга жаҳондаги барча мамлакатлардан илм-фан, адабиёт аҳиллари зиёратга келадилар. Метро станцияларини томоша қилганларида шундай улуғ зотга ҳурматсизлик бўлибди-ку, деган фикр уларнинг хаёлига келмайдими, ахир? Аксинча бўлганида улар ҳам, биз ҳам «Баракалло, Навоийдек аллома беш достонининг тасвирини ҳатто метро станциясида ҳам бадиий дид билан тасвирлаб ажойиб иш қилишибди», дея ҳаммамиз хурсанд бўлмасмидик?

Классик адабиётимизнинг бир мухлиси сифатида ана шу хатони зудлик билан тузатиш лозим, деб ўйлайман. Агар шаҳар маъмурияти бунга жазм қилса, уни амалга ошириш учун кўп маблағ ва куч сарфланмайди. Борди-ю, бу ишга сарф-харажат етишмаса, Навоий мухлислари ўз хайрияларини ҳеч аямайдилар. Шахсан мен ўзим бу савобли иш учун маошимдан 100 сўм ажратишга розиман.

Таклифим инобатга ўтгай, дея умид қиламан.

Абдумажит ШУКУРОВ,
ҳуқуқшунослик фанлари номзоди, доцент.

Турмуш чорраҳаларида

ЯРАШ ОШИ

МАЪСУДА уйқудан боши оғриб, яна кўнгли ғаш бўлиб уйғонди. Юз-қўлини ювиб, ошхонага кирди. То чой қайнаб чиққунча дастурхон тузаб болаларини ҳам уйғотди.

— Зулхумор! Ҳой... болалар!

У бирин-кетин хонага кириб келган болаларни ўтказиб чой қуйиб берди-да, яна катта қизига юзланди:

— Зулхумор, бор, адангни чақир, нонушта қилиб олсинлар.

Ўткиржон аллақачон уйғонган, уйдан чиқиб дорга осилган нам пайпоқни кия бошлаганди. Маъсуда буни кўриб ичидан зил кетди:

— Зулхумор, бор, адангга жавондан бошқа пайпоқ олиб бер, ҳўлни киймаиг, де...

— Қўявер қизим. Ҳеч нима қилмайди, қуриб қолади, — деди ота мулойим оҳангда.

— Ада, чой тайёрладим... мен ўзим, — пичирлаброқ гапирди Зулхумор. — Опам бошқа иш қивоттила...

Зулхумор онаси тарафга бир қараб қўйди: ишқилиб ёлғонини сезмадимикин?

Адаси йўлда овқатланиб олишини айтиб, йўлакдаги «Москвич»ни ҳайдаганча чиқиб кетди.

Маъсуда умид билан тузаган дастурхонида яна болалари билан бир ўзи ўтириб чой ичди. Болалар ҳам жим, гўё ота-она орасидаги дилхиралик учун ўзлари айбдордек ҳаммасининг бошлари эгик. Фақат кичкина Нозима билан Умиджон бир нималар деб чуғурлашар, қиқирлаб кулишарди. Хаёлга чўмган Маъсуда ўз ёғига ўзи қовуриларди. «Бугун бир ҳафтадан бери аҳвол шу. Қилар қилгуликни қилиб, арзимаган гапдан жанжал қилган ўзлари-ю, аразлаганларига ўлайми? Аслида мен аразлашим керак эди. Шунча йилдан бери сен-менга бормаган эр-хотин уришиб ўтиришса-я. Фарзандларининг олди бўй етиб қолганда нимаси бу? Уят! Эшитган қулоққа хунук. Икки ўртада бир эмас, беш болага қийин. Адалари билан опалари — пўм. Опаси тайёрлаган овқатдан адаси емайди. Адаси олиб келган нарсага опаси қўл урмайди».

— Опажон! — онасининг хаёлини бўлди кийиниб чиққан Зулхумор. — Мен кетдим, Назийни боғчага ташлаб ўтаман.

— Мен теттим, опажон, хайл, — гапга аралашди Нозима. Табиатан юмшоқ кўнгил Наргиза эса овоз чиқармай юм-юм йиғлаб ўтирарди.

— Ҳа, нимага аза очиб ўтирибсан, ҳали ўлмасимдан-а? — Жаҳли чиқиб кетди Маъсуданинг, — Нима? Мендами айб? Уруш қилган аданг-ку! Энди оёғига йиқилиб ялинаманми унга?

У шундай дейишга дедию, тилини тишлаб қолди. Бечора болаларда нима гуноҳ?! Отаси билан онасининг қош-қовоқларига қараб эзилиб кетишди бечоралар. Ҳаммаси уйларидаги нохуш вазиятни тушунолмай ҳайрон. Қувноқ ғала-ғовур ҳам йўқ. Пианино ҳам чалинмайди. Жамулжам бўлиб кечки овқатга ўтирилмайди ҳам. Фақат Нозима билан Умиднинг ҳар доимгидек тўполонларидан Маъсуда ҳам, Ўткиржон ҳам сал жилмаядилару, лекин вазият бу билан юмшамайди.

Ҳеч қачон жанжал бўлмаганди бу хонадонда. Уларга ҳамма ҳавас қиларди. Уйлари, ўғиллари, қизлари бор. Яқинда машина ҳам олишди. Эр-хотин олий маълумотли. Фарзандлари ҳам спорт ва музика мактабларида ўқишади. Ҳеч нимада камчиликлари йўқ. Нимага керак эди шу жанжал? Мана энди эр-хотин иккилови ҳам азобда. Биринчи бўлиб гапиришга икковининг ҳам ғурурлари йўл қўймайди.

— Яхшиямки, шу болалар бор. Шуларни деб ҳаммасини кечираман, — ўйлайди Маъсуда. — Жаҳл чиққанда ақл кетар деганларидек, нима қилса ҳам шунча йиллик ёстиқдошим. Болаларимнинг отаси. Бу йил бўлмаса, янаги йилга олинар ўша тилло занжир ўлгур. Зарурмиди, жуда? Энг бебаҳо бойлигимиз болаларимиз соғ-омон бўлса, шулар-ку бизни боғлаб турган тилло занжирларимиз. Мен ҳам индамай қўя қолмадим. Ҳамма орзу-ҳавасимиз аҳиллик билан секин-аста бўлаяпти. Ахир, бир кун олинар эдику ўша матоҳ ҳам. Йўқ, бугун салом бериб кутиб оламан...

Телефон қаттиқ жиринглаб, Маъсудани чўчитиб юборди. Умиджонни қўлидан қўймасдан трубкани олди:

— Алло, ким бу? — Маъсуданинг овози эшитилгач, қўнғироқ қилган одам «шиқ» этиб трубкани қўйиб қўйди.

— Эй, худо олсин! — Эндигина муросага келаётган Маъсуда яна тўнини тескари кийиб олди. — Шу кишига салом бериб ялинаманми? Нима, мен ердан чиққан эканманда-а?

Хуноби ошиб бу кунни ҳам кеч қилди Маъсуда.

Кузнинг ғанимат илиқ кунлари. Ҳаммаёқ олтин ранг хазон. Бир ҳафтадан бери қўли ишга бормайди. Овқатга уннаш керак. Бир ўзи бўлганда-ку, ўзи биларди-я нима қилишини. Ҳадемай бирин-кетин мактабдан келиб қолишади болалар.

У ўрадан сабзи, пиёз келтириб арта бошлади: осони ош.

Яхши ҳамки Умиджон бор. Уйнинг бозори. Кечгача шу билан овора. Бошқа ишга қўли бормайди. Иш бўлмагандан кейин вақт ўтмас экан. Ярашиб олсак... ҳеч уришмаймиз энди.

Маъсуда ўзининг хаёлига келган гапдан ўзи уялиб қўйди: худди ёш болаларга ўхшаймиз-а!

— Маъсуда опа!

Қий-чув қилиб бир тўда кичкинтойлар кириб келишди. Ўртада Мақсуд, юз-кўзлари қон.

— Йиқилиб тушди!

— Ариқдан сакраётганда йиқилди! Бири олиб, бири қўйиб тушунтирди болалар.

Кетма-кет кириб келган Наргиза билан Нозима ҳам қўрққанидан бир чеккада пусиб туришарди.

Ўғлининг аҳволини кўриб гуруч тозалаётган Маъсуданинг эси чиқиб кетди. Тили калимага келмай аранг:

— Нима қилди, тойчоғим? — дея олди холос.

У довдираб титраганча телефон қилиб «Тез ёрдам» чақирди. Тоза пахта билан юзидаги қонни артиб тозалади. «Тез ёрдам» шифохонага олиб кетишини билгач, қизига тайинлади:

— Ошни бошлаб қўювдим. Ўзинг дамларсан. Даданг келсала ваҳима қилмай, ётиғи билан тушунтир...

Мақсуджонга биринчи ёрдамни бера бошлаганларида қабулхонага ранги қум ўчган Ўткиржон кириб келди:

— Нима қилди, тинчликми? Қаттиқ лат едимми?

— Ҳа, — деди Маъсуда ўксик овозда. — Икки ёки учта чок тушармиш. Катта эмас-у, чуқур дейишаяпти...

Иккови ҳам жим қолишди. Ичкаридан ғўнғир-ғўнғир овоз ва асбобларнинг шақур-шуқури эшитилиб турибди. Шу вақт Мақсуджоннинг аввал инграгани, кейин вой-войлаши эшитилди. Эр-хотин баравар ўринларидан туриб эшикка талпинишди.

— Сен шу ерда ўтиратур, мен кирайчи, — оёқ учида секин Ўткиржон ўзини ичкарига олди.

Орадан анча вақт ўтди. Кўчада чироқлар ёнди. Маъсуда оёғи куйган товуқдай типирчиларди.

— Умид йиғлаб қолса-я, уфф, Мақсуджоннинг кўзига зарар қилмасмикин? Бош суяги бутунмикин-а? — Ўйларди у эшикка тикилганча, — уришмай мен ўлақолай. Уришмайтина ўлай. Бир кун жанжал чиққан уйдан қирқ кун барака кетади, деганлари шу бўлса керакда. Урушишнинг касри боламга тегди, болам бечорага тегди...

Эшик очилиб юз-кўзи аралаш боши боғланган Мақсудни етаклаб Ўткиржон чиқиб келди. Маъсуда ўғлини қучоқлаб ўпар ва йиғларди.

— Ҳаво салқин, газак олиши мумкин, — хотинига юзланди Ўткиржон. — Энди эҳтиёт бўлишимиз керак, қани, юринглар. Қолганини уйда гаплашармиз, опаси.

Бир ҳафтадан бери Ўткиржон учун ётоқхонага айланган меҳмонхонага киришди. Зулхумор дастурхонни худди байрамдагидек безатиб қўйган экан. Болалар ҳам бирин-кетин кириб ўтиришди.

— Опаси, бўлақол! Овқатингни суз, қорним пиёзнинг пўстлоғига айланиб кетди.

— Ош, ўзим қилдим, адажон, — майин жилмайди Зулхумор, сўнгра қўшиб қўйди: яраш оши...

Ҳамма кулиб юборди.

Мастура ИНОЯТОВА.

ШАҲРИМИЗДАГИ Ленин комсомоли номидаги маданият ва истироҳат боғида жумҳуриятимизнинг барча шаҳар, вилоят ва районларидаги болаларнинг энг яхши ишларидан иборат болалар техник кўргазмаси очилди. Ушбу кўргазмани Тошкент шаҳар Ёш техникларнинг марказий станцияси уюштирди. Бу ердаги энг яхши асарлар Москвада ўтказиладиган халқ ижодиётининг III Бутуниттифоқ фестивалида намойиш этиш учун танлаб олинади.

СУРАТДА: Ёш техниклар марказий станциясининг директор ўринбосари Асроров болаларга кеманинг тузилишини ўргатмоқда.

Р. Альбеков суратлари.

Шатранж оламида

ҚИЗҒИН БАҲСЛАР ҲАЛИ ОЛДИНДА...

НЬЮ-Йоркда давом этаётган улкан шахмат баҳсининг учдан бир қисмида атиги иккита дебют — испанча партия билан Грюнфельд ҳимоясигина қўлланганлиги мухлисларни таажжубга солганлиги турган гап. Энг юксак унвон учун баҳслашаётган бу икки шахмат паҳлавони наҳотки бошқа ўйин усулларини яхши билишмаса деб ҳайратга тушадиган ишқибозлар ҳам йўқ эмас. Йўқ, биладилар, билганда ҳам энг юксак савияда талқин эта оладилар. Лекин гап имкониятлари чексиз шахмат курашидаги муайян йўналишларда бир-бирларидан қолишмасликларини кўрсатиш ҳам уларнинг қатъийлигидан нишонадир.

Иккинчи учрашувни ютиб, қолганларини дуранг қилган жаҳон чемпиони олтинчи партиядан сўнг 3,5:2,5 ҳисобда олдинда борарди. Шу орада томонлар юзага келган имкониятлардан тўла-тўкис фойдаландилар, деб бўлмайди, албатта. Кимлигидан қатъи назар шахмат тахтаси узра хато қилмасликнинг иложи йўқ.

Чунончи, еттинчи партиянинг қоралар марказдаги рақиб пиёдасини икки хил йўл билан уриши ва иккаласида ҳам натижа бир хил бўлиши табиийдек эди. Воажаб, Каспаров танлаган йўл оқибатда унга нохушликлар келтира бошлади. Орадан кўп ўтмай у яна бир бор ҳисобдан янглишди: тузоққа илинмаган Карпов бир пиёдани ютган ҳолда фарзинларини ҳам алмаштириб, рақиб имкониятларини буткул чеклаб қўйди. 41-юришда бу ўйин кечиктирилиб, эртасига Каспаров уни давом эттирмаёқ таслим бўлди. Ҳисоб тенглашди — 3,5:3,5.

Ушбу матч янгиликлар қўллаш жиҳатидан ҳам ўзига хослик касб этмоқда. Чунончи, саккизинчи партияда Карпов қўллаган 14-юриш испанча ўйиннинг мазкур варианти учун бутунлай ўзгача мазмун бағишлади. Марказдаги пиёда ўпирмаси аввал сира учрамаган эди. Шу пайт жаҳон чемпиони нақ 45 дақиқа ўйлаб қолди. У тўғри йўлни топа олганлиги ўз навбатида Карповни ҳам узоқ мулоҳаза юритишга ундади. Оқлар амалга оширган режа оқибатида 25—27-юришлар атрофида сезиларли устунликка эришгани яққол кўриниб қолди. Улар марказни эгаллаб, қора шоҳ қароргоҳига таҳликалар уюштирар, таҳдид соларди. Мутахассислар Каспаровнинг тез орада ғалаба қозониши муқаррар деб ўйларди. Аммо у жадал йўлларни тополмас, Карпов эса жон-жаҳди билан ҳимояланарди. Белгиланган беш соатлик кураш ниҳоясига етмай бўлиниб қолди. Кечиктирилган вазиятда устунлик энди Карпов томонида эди. Кўпчилик аниқ бир баҳога кела олмади. Томонлар ўз тренер-ёрдамчилари билан бу мураккаб ҳолатни лофи билан бир кеча-кундуз таҳлилдан ўтказдилар. Доналар оз бўлса-да, вазият ниҳоятда чигал эди. Кураш яна беш соат давом этиб, 34-юришга борганда битимга имзо чекиш билан якунланди. Бу гал омад Каспаровга кулиб боқди. Бу билан аввалги ўкинч ўрнини хиёл шодлик эгаллади. Бордию аламзадаликка чек қўйилмаганда ё у, ё бу томон қаттиқ озор чекиши турган гап эди. Айтадиларку савдогарчиликнинг фойдаси ширин бўлса, зиёнига ҳам кўнмоқ лозим деб.

Ҳарифлар навбатдаги учрашувни ҳар қалай бироз мувозанатга келган ҳолда бошладилар. Бўлмаса узоқ давом этиб, кўп куч талаб этган саккизинчи партиядан сўнг бирор томон танаффус олган бўларди.

Қора доналарни сурган Каспаров бу гал биринчи бор Грюнфельд ҳимоясини ишга солди. 1986 ва 1987 йилги беллашувларда бу усул унинг асосий қуроли бўлган эди. 11-юришдаёқ энг зўр дона — фарзинлар алмаштирилгач, кўпчилик тез орада дуранг қайд этилишини кутарди.

Бироқ Карпов ажойиб нафис йўллар билан афзалроқ вазиятга эришди. Аммо унинг 32-юриши устунликни чиппакка чиқарди. 34-юришда ҳарифлар битимга келдилар.

Ўнинчи партия эса 18-юришдан сўнг дуранг билан якунланди. Таъкидлаб ўтиш жоиз, бу беллашув ҳозиргача энг қисқа давом этган партиядир. Навбатдаги 11-партия душанбадан сешанбага ўтар кечаси ўтказилади.

Шундай қилиб 14-партиянинг дастлабки 10 учрашувидан сўнг мувозанат сақланиб турибди — 5:5. Энг қизиғи жанглар энди бўлажагига шахмат олами шубҳа қилмаяпти.

Мамажон МУҲИДДИНОВ,
халқаро ҳакам.

САФАР РЕЖАСИ

АЛИШЕР Навоий номидаги Ўзбекистон ССЖ Давлат академик Катта театрининг хорижга қилаётган гастроллари муваффақиятли бўлмоқда. Санъат усталарининг бундай сафарлари келгусида янада кенгаяди.

Шарқ мамлакатларига бориш, энг яхши саҳна асарларини кўрсатиш ҳам режалаштирилмоқда. Бундай маданий тадбирни амалга оширишни ҳиндистонлик таниқли ношир ва санъат арбоби Джаспал Синг Уберо ўз зиммасига олди. Жумладан, шу келишув асосида театр Ҳиндистон, Япония, Жанубий Кореяда ва бошқа мамлакатларда гастроль сафарида бўлади.

Ушбу ниятни амалга ошириш мақсадида яқинда санъат кошонаси жамоаси у билан ижодий шартнома тузди. Бу битим беш йилга мўлжалланди.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИН ХИЗМАТИНГИЗГА МУНТАЗИР

Бош универсал магазин тошкентликларга ва пойтахт меҳмонларига яхши маълум. Биз янги мавсумга кийим-кечак харид қилгани, туғилган кун ёки юбилей муносабати билан совға сотиб олгани шу ерга ташриф буюрамиз. Бош универсал магазиндан ўзингизга маъқул бўлган буюмни харид қилибгина қолмай, таклиф этиладиган айрим хизматлардан фойдалансангиз ҳам бўлади.

⊙ Энг аввало сиз оғир ва бесўнақай буюмларни сақлаш хонасида қолдириб, ГУМнинг қаватлари бўйлаб саёҳатни давом эттиришингиз мумкин.

⊙ ГУМда тайёр кийим-кечакларни қоматингизга мослаб тикиб беришади, газламалар бичилади.

⊙ Магазин қошида овоз ёзиш бўлими ишлаб турибди. Овоз магнитофон кассеталарига ҳам ўзбек, ҳам рус тилларида ёзилади.

⊙ ГУМда сиз сартарошхона хизматидан фойдаланишингиз мумкин. Эркаклар ва аёллар заллари, маникюр ва пардоз хоналари ишлаб турибди.

⊙ Эҳтимол сиз рангли суратга тушмоқчидирсиз? Тажрибали суратга олувчилар, беш минутда суратингизни тайёрлаб берадиган «Фотолаҳза» устахонаси хизматингизга тайёр.

⊙ Бош универсал магазинда заргарлик буюмларини, соатларни таъмирлаш устахоналари, ўймакорлик устахонаси, дорихона ва кўзойнак дўконлари ишлаб турибди.

⊙ Хизматнинг яна бир тури, эҳтимол, савдо ташкилотларининг ходимларини қизиқтириб қолиши мумкин: машинада ҳисоблаш станцияси ҳужжатларни тайёрлаш юзасидан — шартнома ёки алоҳида хат бўйича буюртмаларни қабул қилади. 42-25-35, 42-27-60 телефонлари орқали олдиндан маълумотларни олиш мумкин.

⊙ Бош универсал магазинга ташриф буюрганлар магазиндан чиқмай туриб тамадди қилиб олишлари ёки ҳордиқ чиқаришлари мумкин. Шу ерда — магазиннинг биринчи, иккинчи ва бешинчи қаватларида қаҳвахоналар ишлаб турибди. Қаҳвахоналарда сизларга чанқовбосди ичимликларни, ширинликларни таклиф қилишади.

БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИН.

САВДО КОРХОНАЛАРИНИНГ БАЙРАМОЛДИ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИДАГИ ИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА

5-6 НОЯБРДА — НООЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ ДЎКОНЛАРИ СОАТ 20 ГАЧА, ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ ДЎКОНЛАРИ ЭСА — БИР СОАТ УЗАЙТИРИЛГАН ИШ ТАРТИБИДА ИШЛАЙДИЛАР.

8 ноябргача ҳар куни соат 11 дан 17 гача Қ. Маркс кўчасидаги муқим дўкончаларида савдо ташкил этилади.

7 ноябрда соат 12 дан 18 гача — В. И. Ленин номли майдондаги оммавий сайр-томоша иштирокчилари учун кенг савдо хизмати кўрсатилади.

7 ва 8 ноябрда нон дўконлари ва озиқ-овқат дўконлари одатдаги тартибда ишлайди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ САВДО БОШ БОШҚАРМАСИ.

УЙ БЕКАЛАРИ, СИЗЛАР УЧУН!

Агар сиз барча зарур нарсаларни олдиндан масаллиқлар дўконидан, савдо-кўргазмаларидан харид қилиб қўйсангиз, байрам дастурхони учун мазали таомларни қисқа вақтда тайёрлашингиз мумкин бўлади. Масаллиқлар дўконларининг иш вақти 1 ноябрдан бир соатга узайтирилади.

Масаллиқлар дўконларида байрам арафаси кунлари САБЗАВОТ, БАЛИҚ, ГЎШТ МАСАЛЛИҚЛАРИ, ҲАР ХИЛ ҲАМИРЛАР, УН МАҲСУЛОТЛАРИ, ПИШИРИҚЛАР, ШИРИНЛИКЛАР сотувда бўлади.

Шаҳарнинг марказий катта кўчаларида, Олий ўқув юртлари шаҳарчасида, турар жой даҳаларида байрам арафаси кунлари БАЙРАМ БУФЕТЛАРИ, енгил тамадди дастурхонлари ишлайди. Сотувда миллий пишириқлар, тортлар, ширинликлар, шарбатлар, чанқовбосди ичимликлар, масаллиқлар бўлади.

Буфетлар соат 9 дан 18 гача ишлайди.

5 ноябрь куни шаҳарнинг барча ноҳияларида

масаллиқларнинг

савдо-кўргазмалари ташкил этилади.

6 ноябрь куни соат 12 да тошкентликларни қандолат маҳсулотлари, масаллиқлар, миллий пишириқлар, шарбатлар, чанқовбосди ичимликларнинг шаҳар савдо кўргазмасига (Навоий театри олдидаги майдонга)

ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ.

7 ноябрь куни Ленин номидаги майдонда ва Навоий театри олдидаги майдонда оммавий сайил қатнашчилари учун буфетлар ташкил этилади.

Умумий овқатланиш Бош бошқармаси.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/XIда **Гофман эртаклари**, 7/XIда **Балет кечаси** (15, 19.00), 8/XIда **Театрнинг етакчи солистлари концерти.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/XIда **Куёв**, 7/XIда **Ақл мезони**, 8/XIда **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 5/XIда **Мушкул савдо** (билетлар сотилган), 7, 8/XIда Байрам базми.

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/XIда **Лақма куёв** (12, 16.00 да билетлар сотилган). **Найнов ва пакана** (19.00), 6/XIда **Маугли** (10.00), **Майсаранинг иши** (16, 19.00), 7/XIда **Кулги ва қўшиқ кечаси** (16, 19.00), 8/XIда **Отасининг қизи** (13. 16. 19.00).

КИНО

5 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ИШҚ ТЎРЛАРИ» (катта зал, 16, 18.30 20.40), «СЕВГИ ЭҲРОМИ» (кичик зал, 17, 19.30).

Чайка — «БУНДАЙ ЯШАБ БЎЛМАЙДИ» (17.00)., «ЯККАМА-ЯККА» (19.15, 20.45).

Восток — «ИШҚ ТЎРЛАРИ» (16, 18.30, 20.40).

Москва — «ТАНҲОЛИККА МАҲКУМ ЭТИЛГАН» (17, 19, 20.40).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ШАОЛИНЬ ЛАМАГА ҚАРШИ» (жуфт соатларда).

К. Ёрматов номли — «ИШҚ ТЎРЛАРИ» (16, 18.30, 21.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЕНГИЛМАС ОЕҚ» (17, 19.00).

6, 7, 8 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ИШҚ ТЎРЛАРИ» (катта зал, 11.30, 16, 18.30, 20.40). «СЕВГИ ЭҲРОМИ» (кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

Чайка — «БУНДАЙ ЯШАБ БЎЛМАЙДИ» (13, 17.00), «ЯККАМА-ЯККА» (11, 15.15, 19.15, 20.45).

Восток — «ИШҚ ТЎРЛАРИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.40).

Москва — «ТАНҲОЛИККА МАҲКУМ ЭТИЛГАН» (11, 13, 15, 17, 19, 20.40).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ШАОЛИНЬ ЛАМАГА ҚАРШИ» (жуфт соатларда).

К. Ёрматов номли — «ИШҚ ТЎРЛАРИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЕНГИЛМАС ОЕҚ» (11, 13, 15, 17, 19.00).

Тошкент шаҳрида истиқомат қилувчи Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва уларга тенг бўлган фуқароларга алоҳида хизмат кўрсатиш мақсадида, Тошкент шаҳар

А. ИКРОМОВ НОҲИЯСИДА ТУРСУНҚУЛОВА КЎЧАСИДАГИ 14-СОНЛИ АЁҚТ

(автомобилларга Ёқилғи Қўйиш Тармоғи)

ихтисослаштирилган бўлиб, у фақат Улуғ Ватан уруши ва уларга тенг бўлган фуқароларга хизмат қилади.

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ТАШКЕНТВОДСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ УЙ ЖОЙЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ БОШҚАРМАСИ

ТУГАТИЛДИ.

М-Б-1 Беруний кўчасидаги уйлар (5, 6, 9, 10, 10 «А», 11) Собир Раҳимов ноҳияси уй-жойлардан фойдаланиш ишлаб чиқариш бўлимига, Хуршид кўчасидаги 10 «А» уй Ўзбекистон ССЖИ Сув қурилиши давлат комитетининг турар жой-коммунал хўжалиги бошқармаси таркибига ўтказилди.

Даъволар 10 ноябргача қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 77-уй.

Тошкент шаҳар 11-ўрта ҳунар-техника билим юрти томонидан **Қурбонбеков Зоҳид Собирович** номига берилган 465659 номерли йўқолган

ДИПЛОМ **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Тошкентдаги «Рассом» бадиий комбинати жамоаси комбинат ходими

Зоит САЛБАДЖОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар газмол ва кийимлар савдоси идораси жамоаси 35-дўкон мудири Ҳ. Убаевга отаси

Шукур УБАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

6, 7, 8, 9 ноябрь соат 16.00 ва 19.30 да

«ҚИЗИҚЧИ — 90» кўригининг ғолиби, кулги устаси

ҲОЖИБОЙ ТОЖИБОЕВ

ва

хушовоз хонанда

АБДУРАУФ ОЛИМОВ

ижросида

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

Касса соат 11.00 дан 19.00 гача ишлайди.
Телефонлар: 41-74-30, 45-92-13.

Ўзбекистон ССЖ театр арбоблари уюшмаси
«ЎЗБЕКИСТОН ЮЛДУЗЛАРИ» ТЕАТР-СТУДИЯСИ
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
13, 14, 15 НОЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА.
Олмаота шаҳридаги машҳур эстрада усталари ва Қозоғистон телевидениеси «ТОМОША» телевизион дастурининг бошловчилари иштирокида

(Қозоғистон ССЖ Олмаота шаҳри)

ҲАЖВИЯ ВА ҲАЗИЛ КЕЧАСИ

ДАСТУРДА:

БАУРЖОН ИБРОҲИМОВ, УАИС СУЛТАНГАЗИН, ТУҚСОН ҚУЛИБЕКОВ, ДОНАГУЛ ТЕМИРСУЛТОНОВА ва бошқалар қатнашадилар.
«ТОМОША» дастурининг саҳналаштирувчи-режиссёри ЛУҚПОН ЕСЕНОВ.
Касса ҳар куни соат 11 дан 19.00 гача ишлайди.
32-35-53 телефони бўйича оммавий талабномалар қабул қилинади.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИ

22, 23, 24 НОЯБРЬ СОАТ 19.00 да
ҲАМЗА НОМИДАГИ ДАВЛАТ МУКОФОТИНИНГ СОВРИНДОРИ, ЖУМҲУРИЯТДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН

«ЯЛЛА» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ
Ансамблнинг бадиий раҳбари Ўзбекистон ССЖ халқ артисти Фаррух ЗОКИРОВ.
Чипталар соат 11.00 дан сотилмоқда.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

25, 26, 27, 28 НОЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА

ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТ ЖАМҒАРМАСИ

ЎЗБЕКИСТОН ЛКЁИ «ЁШЛАР УЙИ»

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОСИ ҚЎМИТАСИ

«ПУШЕН» овоз ёзиш студияси ҳамкорлигида

АНЪАНАВИЙ

«ҚАМОЛОТ — 90»

ЖУМҲУРИЯТ КЎРИК-ТАНЛОВИНИ ЎТКАЗАДИЛАР
ЯНГИ ОВОЗ ВА ЯНГИ ИҚТИДОР СОҲИБЛАРИНИНГ ЭНГ ЯНГИ ҚЎШИҚЛАРИНИ БИРИНЧИ БЎЛИБ СИЗ ШУ ЕРДА ТИНГЛАЙСИЗ.

Сиз ўзингизга янги санъат юлдузини кашф этиб, ўз севгилингизга биринчи бўлиб янги қўшиқ ҳадя этасиз.

Ва ниҳоят 10 ва 11 декабрь кунлари соат 16 ва 19.30 да сиз «ҚАМОЛОТ-90» кўрик-танлови ғолибларининг ҳисобот томошаларида иштирок этиб, санъат соҳибларининг ижодлари билан чуқурроқ танишиш имкониятига эга бўласиз.

КЎПЧИЛИК БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат қилиш учун телефонлар: 45-93-63, 41-45-20.
Чипталар соат 11 дан бошлаб сотилади.

«КВАНТ»

ИЛМИЙ-ПЕДАГОГИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

ПУЛЛИК КУРСЛАРИНИ ТАШКИЛ ҚИЛАДИ

«ИНФОРМАТИКА ВА ҲИСОБЛАШ ТЕХНИКАСИ АСОСЛАРИ»

(2 ҳафталик, 1 ойлик, 4 ойлик)

Курсларда қатнашувчилар компьютерлар билан мулоқот қилишни, Бейсик ёки Паскаль тилларини, амалий дастурлар пакетлари (графикли ва матнли таҳрирчи дастурлар СУБД системаси) ва компьютерларнинг операцион системалари билан ишлашни ўрганадилар.

Ўқитувчилар маориф системасида тасдиқланган дастур асосида малака оширишлари мумкин.

Курсларни муваффақиятли битирганларга гувоҳнома берилади.

Дарслар ТошДУ ҳисоблаш марказида (ёки келишувга мувофиқ компьютери бор ташкилотларда) олиб борилади.

Дарсларни ЯМАХА, ПРАВЕЦ, КОРВЕТ, 1 ВМ типидаги махсус компьютер синфларида малакали мутахассислар олиб борадилар.

Манзилимиз: 700095, Тошкент, Талабалар шаҳарчаси, математика факультети А-307, телефон 46-47-89.

ОКТЯБРЬ НОҲИЯСИДА ЯШОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!
ОКТЯБРЬ НОҲИЯСИ УЙ-ЖОЙЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ БАНКДАГИ ҲИСОБИДА ПУЛ ЙЎҚЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН АҲОЛИДАН УЙ ВА КОММУНАЛ ХИЗМАТ ҲАҚИНИ ЎЗ ВАҚТИДА ТЎЛАШЛАРИНИ ИЛТИМОС ҚИЛАМИЗ.

Ўтган ой учун ҳақни ойнинг 1 кунидан 15-кунигача бўлган муддатда Октябрь ноҳияси ҳудудида жойлашган кирим кассасига тўлаш зарур.

ЁДИНГИЗДА БЎЛСИН! 3 ой ва ундан кўпроқ муддат давомида қарз узилмаганда йиғилиб қолган барча қарзлар нотариал идора орқали мажбурий тарзда ундириб олинади.

Айни пайтда ташкилотлар ва корхоналардан тўланиши лозим бўлган ҳақни кечиктирмасдан, тўловчининг манзилини кўрсатган ҳолда Октябрь ноҳияси уй-жойлардан фойдаланиш-ишлаб чиқариш бирлашмасининг уй-жой ижтимоий банкининг Октябрь бўлимидаги 000508841-ҳисобга (МФО 734138) **ўтказишларини сўраймиз.**

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140, 390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690, Д — 2201
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.